
POROČILO O DELU ZPMS

za leto 2015



VSEBINA

I.	SPLOŠNI DEL	5
1.	PREDSTAVITEV ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE SLOVENIJE	5
2.	PREDSTAVITEV ORGANOV ZPMS	5
3.	INTERNI DOGODKI	7
II.	POSEBNI DEL	8
1	PROGRAMI ZA ZAŠČITO OTROKOVIH PRAVIC	8
1.1	KRATEK OPIS PROGRAMA.....	8
1.2	KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015	9
1.3	IZDANE PUBLIKACIJE/ZBORNICI.....	12
1.4	SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI	12
1.5	KOORDINACIJA V OKVIRU BEGUNSKE KRIZE	13
2	OTROŠKI PARLAMENTI®	14
2.1	KRATEK OPIS PROGRAMA.....	14
2.2	KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015	14
2.3	IZDANE PUBLIKACIJE/ZBORNICI.....	16
2.4	SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI	17
2.5	PROMOCIJA	17
2.6	GRAFIČNI PRIKAZ.....	18
2.7	NACIONALNI ODBOR ZA OTROŠKE PARLAMENTE	18
3	MLADI RAZISKOVALCI ZGODOVINE	19
3.1	KRATEK OPIS PROGRAMA.....	19
3.2	KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015	19
3.3	IZDANE PUBLIKACIJE/ZBORNICI.....	19
3.4	SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI	20
3.5	PROMOCIJA	20
4	SREDIŠČE ZIPOM.....	21
4.1	KRATEK OPIS PROGRAMA.....	21
4.2	KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015	21
4.3	IZDANE PUBLIKACIJE/ZBORNICI.....	24
4.4	SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI	24
4.5	PROMOCIJA	25
5	SOCIALNO HUMANITARNI PROGRAMI	26
5.1	KRATEK OPIS PROGRAMA.....	26
5.2	KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015	26

5.3	SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI	29
6	TEDEN OTROKA®	30
6.1	KRATEK OPIS PROGRAMA.....	30
6.2	KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015.....	30
7	LETOVANJA.....	32
7.1	PROSTI ČAS IN LETOVANJA	32
7.2	KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015.....	32
7.3	ZDRAVSTVENA LETOVANJA	33
7.4	POMEŽIK SONCU®.....	34
7.5	SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI	35
7.6	PROMOCIJA	36
7.7	GRAFIČNI PRIKAZ.....	37
8	NATEČAJ EVROPA V ŠOLI.....	38
8.1	KRATEK OPIS PROGRAMA.....	38
8.2	KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015.....	38
8.3	IZDANE PUBLIKACIJE/ZBORNICI.....	39
8.4	SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI	40
9	NACIONALNA MREŽA TOM® (TELEFON ZA OTROKE IN MLADOSTNIKE).....	41
9.1	KRATEK OPIS PROGRAMA.....	41
9.2	KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015.....	42
9.3	IZDANE PUBLIKACIJE/ZBORNICI.....	44
9.4	SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI	44
9.5	ROJSTNI DAN TOM TELEFONA®	45
9.6	SODELOVANJE Z DRUGIMI.....	46
9.7	GRAFIČNI PRIKAZ.....	47
10	ODNOSI Z JAVNOSTMI.....	49
10.1	PRENOVLJENA SPLETNA STRAN ZPMS.....	49
10.2	DOBRODOŠLA, ZARJA IN LUKEC	50
10.3	FACEBOOK STRAN	50
10.4	NOVIČKE ZPMS.....	50
10.5	OBJAVE V MEDIJIH.....	50
11	SODELOVANJE IN UDELEŽBA NA DOGODKIH	51
11.1	MEDNARODNO SODELOVANJE.....	51
11.2	UDELEŽBA NA DRUGIH DOGODKIH	52
12	ZAKLJUČEK.....	53
12.1	PREDSTAVITEV SKUPNIH SLUŽB ZPMS	53
12.2.	OPRAVLJANJE ŠTUDIJSKE PRAKSE.....	54

12.2	FINANČNO LETNO POROČILO	55
12.3	ZAKLJUČEK.....	55

I. SPLOŠNI DEL

1. PREDSTAVITEV ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE SLOVENIJE

Zveza prijateljev mladine Slovenije (v nadaljevanju: ZPMS) ima od svoje 41. skupščine, ki je potekala 28. 3. 2015 že 108 članic. Na tej skupščini je bil sprejet tudi program dela in finančni načrt za leto 2015. S sprejetim programom sledi svojemu poslanstvu.

Spremenjene družbene razmere, poslabšanje socialne varnosti prebivalstva v Sloveniji in v svetu ter begunska problematika, so v letu 2015 pomembno vplivale na delovanje ZPMS. S programi, projekti in raznovrstnimi aktivnostmi na nacionalni ravni ter v društvih in zvezah utrjujemo naše temeljne usmeritve kot nevladne, prostovoljne, nepridobitne in humanitarne organizacije, ki dela v dobro otrok, mladostnikov in družin. Z našimi aktivnostmi prispevamo k uveljavljanju otrokovih pravic, opredeljenih v Konvenciji o otrokovih pravicah, Ustavi Republike Slovenije, zakonih ter mednarodnih priporočilih in deklaracijah, ki zadevajo otroke, mladostnike in družine.

V ZPMS si še naprej prizadevamo za ohranitev že doseženih standardov ter sodelujemo pri oblikovanju ustrežnejših sistemskih in zakonskih pogojev za ohranitev in širitev ugodnosti, ki jih imajo ali naj bi jih imeli vsi otroci in mladostniki. Na njihovi podlagi bi jim družina in družba lahko nudili temeljne pogoje za socialno varnost, varstvo, šolanje, zdravje ter za zaščito pred vsemi oblikami nasilja ali zlorabe.

ZPMS s svojimi programi in projekti humanitarne pomoči prispeva k blažitvi posledic ekonomske krize, hkrati pa s svojimi programi krepi mnoge sposobnosti otrok in mladih, da se uspešneje soočijo z izzivi sodobne družbe. Eden najpomembnejših ciljev ZPMS je dvig kakovosti življenja otrok in mladostnikov in sooblikovanje njihovih življenjskih kompetenc na področjih čustvenega, socialnega in intelektualnega razvoja. Te cilje dosegamo s številnimi programi, ki jih pripravljamo in izvajamo na širšem geografskem področju Slovenije, s svojimi članicami in ob sodelovanju z različnimi institucijami, zlasti na področju šolstva, kulture, sociale in zdravstva (tako na lokalnih ravneh kakor tudi na državni ravni).

2. PREDSTAVITEV ORGANOV ZPMS

Organi ZPMS so:

- skupščina
- upravni odbor
- nadzorni odbor
- častno razsodišče
- predsednica
- dva podpredsednika.

Skupščina ZPMS je v letu 2015 zasedala enkrat in to 28. 3. 2015.

Mesto predsednice ZPMS že tretje leto zaseda Darja Groznik. Mandat se ji zaključi leta 2017. Leta 2014 sta bila za podpredsednika izvoljena Majda Struc in Uroš Brezovšek, katerima se mandat izteče leta 2018.

Člani Upravnega odbora, Nadzornega odbora in Častnega razsodišča so bili v novi sestavi izvoljeni na 41. zasedanju skupščine ZPMS, 28. 3. 2015, in imajo mandat do leta 2019.

Upravni odbor ZPMS:

Upravni odbor ZPMS se je v letu 2015 sestal na štirih rednih in eni korespondenčni seji.

V stari sestavi je zasedal na redni seji 17. 3. 2015 in na korespondenčni seji 19. 3. 2015, v novi sestavi pa se je sestal na treh rednih sejah: 21. 5., 17. 9. in 10. 12. 2015.

Upravni odbor je na svojih sejah imenoval člane in članice v:

1. Komisijo za socialna vprašanja in humanitarne projekte pri ZPMS in sprejel Poslovnik o nalogah in pristojnostih Komisije za socialna vprašanja in humanitarne projekte pri ZPMS ter pogojih in merilih/kriterijih za uporabo humanitarnih sredstev (seja UO ZPMS, 17. 9. 2015; imenovanje članov, seja UO ZPMS, 21. 5. 2015); komisija je na svoji konstitutivni seji, 29. 09. 2015, imenovala za predsednico komisije Anito Ogulin;
2. Komisijo za organiziranost, statutarna in kadrovska vprašanja in sprejel Poslovnik o nalogah in pristojnostih Komisije za organiziranost, statutarna in kadrovska vprašanja (seja UO ZPMS, 17. 9. 2015; imenovanje članov, seja UO ZPMS, 21. 5. 2015); komisija je na svoji konstitutivni seji, 8. 10. 2015, imenoval za predsednika Vojka Poljanška;
3. Komisijo za delo zgodovinskih krožkov in sprejel Poslovnik o nalogah in pristojnostih Komisije za delo zgodovinskih krožkov (seja UO ZPMS, 10. 12. 2015); komisija se še ni sestala na konstitutivni seji;
4. Nacionalni odbor za prosti čas in letovanje in sprejel Poslovnik o nalogah in pristojnostih Nacionalnega odbora za prosti čas in letovanje (seja UO ZPMS, 10. 12. 2015); NO se še ni sestal na konstitutivni seji;
5. Nacionalni odbor Evropa v šoli in sprejel Poslovnik o nalogah in pristojnostih Nacionalnega odbora Evropa v šoli (seja UO ZPMS, 10. 12. 2015); NO se še ni sestal na konstitutivni seji;
6. Nacionalni odbor za otroške parlamente in sprejel Poslovnik o nalogah in pristojnostih Nacionalnega odbora za otroške parlamente (seja UO ZPMS, 10. 12. 2015); NO se še ni sestal na konstitutivni seji.

Upravni odbor ZPMS je na svoji seji, 17. 9. 2015, sprejel tudi Pravilnik o nagradah in prejemkih funkcionarjev in članov, ki opravljajo funkcije in naloge v interesu ZPMS.

Člani vseh organov ZPMS so s svojim delom opravili 606 prostovoljnih ur.

Nadzorni odbor:

Nadzorni odbor se je v stari sestavi sestal 16. 3. 2015, na novi konstitutivni seji pa so se člani sestali 3. 11. 2015 in imenovali za predsednika Alojza Potočarja.

Častno razsodišče:

Člani častnega razsodišča so se na svoji konstitutivni seji sestali 3.11.2015 in za predsednico imenovali Vido Ban.

3. INTERNI DOGODKI

Interno izobraževanje ZPMS

10. februarja 2015 smo organizirali interno izobraževanje za naša društva in zveze. Obravnavali smo področje odnosov z javnostmi, težave društev pri financiranju in prostovoljskega dela. Poseben poudarek je bil ravno na slednjem, saj je bila tematika prostovoljstva aktualna za vsa društva in zveze. Predstavljen je bil zakon o prostovoljstvu in kako izpolnjevati obrazce za evidence prostovoljskega dela. Pomembno je, da smo si pri tem čim bolj enotni.

Srečanje ZPMS v Pacugu

13. junija 2015 smo v sodelovanju z ZPM Ljubljana Vič-Rudnik organizirali srečanje v otroškem letovišču Pacug za ZPMS-jevce/ke in njihove prostovoljce. Udeleženci smo bili: predsednica ZPMS, strokovna služba ZPMS, predstavniki nekaterih odborov ter predstavniki ZPM Ljubljana Vič – Rudnik, DPM Ilirska Bistrica, MDPM za Goriško, MZPM Velenje in ZPM Krško. Srečanje je imelo namen delovne akcije, druženja, kovanja načrtov in širjenja novih idej.

Posvet sekretarjev društev in zvez - članic ZPMS

10. 9. 2015 smo se na posvetu sekretarjev zvez in društev dogovorili o enotnem pristopu do organiziranih aktivnosti v zvezi z begunsko problematiko. Sekretarje smo tudi obvestili o pripravi na prireditve oz. dogodke ob Tednu otroka®. Predstavljena je bila ideja o sodelovanju na sejmu Narava-zdravje. Žal se je posveta udeležilo le 11 sekretarjev oz. predstavnikov članic ZPMS (od 108 vabljenih).

Sporazum z Združenjem SAZAS

30. 3. 2015 smo članice ZPMS obvestili, da smo podpisali Skupni sporazum o uporabi glasbenih avtorskih del iz repertoarja Združenja SAZAS v obliki javnega izvajanja glasbe v okviru dejavnosti, ki jo izvajajo zveze prijateljev mladine in društva prijateljev mladine – članice Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Sporazum omogoča društvom in zvezam sklenitev individualne pogodbe z združenjem SAZAS, ki jim poenostavlja postopke ob prijavi vseh obveznosti glede na Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah in omogoči uveljavljanje popustov (oz. nižjih cen).

II. POSEBNI DEL

1 PROGRAMI ZA ZAŠČITO OTROKOVIH PRAVIC

- Ciklus treh okroglih miz »Otroci v vrtincih nasilja«
- Udeležba na sedmih sejah odborov v Državnem zboru RS
- Akcija »Za družine brezplačno« v tednu družin
- Prvo obeleževanje Evropskega dneva za zaščito otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo
- Sodelovanje v koordinaciji nevladnih organizacij v okviru begunske krize
- Izdaja zloženke »Če vaš otrok ni zdravstveno zavarovan«



1.1 KRATEK OPIS PROGRAMA

Programi za zaščito otrokovih pravic se nanašajo na uresničevanje Konvencije o otrokovih pravicah, Deklaracije o človekovih pravicah ter drugih dokumentov, ki zadevajo otroka, mladostnika in družino. Na področju otrokovih pravic v Sloveniji je bilo storjenega že veliko, a še vedno se zdi, da so otroci in mladi do 18. leta starosti vse prevečkrat preslišana in neupoštevana družbena skupina. V Sloveniji imamo vrsto zakonov in drugih sistemskih rešitev, ki predstavljajo ustrezno ureditev otrokovih pravic, kljub temu pa se večkrat zgodi, da se zakoni ne izvajajo dovolj učinkovito in se pravice otrok kršijo. Žal pa še vedno nimamo v zakonodaji zapisane prepovedi telesnega kaznovanja otrok, prav tako nimamo ratificiranega 3. opcijskega protokola h Konvenciji o otrokovih pravicah, ki govori o možnosti vložitve pritožbe na odbor ZN za otrokove pravice, ko izčrpajo vsa domača pravna sredstva.

V ZPMS bomo vztrajali, da država sprejme vse potrebne ukrepe za spoštovanje otrokovih pravic in njihovo doslednejše uresničevanje.

Vsi programi Zveze prijateljev mladine Slovenije so prežeti z otrokovimi pravicami in prispevajo k uresničevanju mnogih členov kot so zapisani v Konvenciji o otrokovih pravicah. V tem poglavju bomo izpostavili Nacionalni odbor za otrokove pravice, Forum proti telesnemu kaznovanju otrok, Forum za pravice otrok v bolnišnici in Zvezo družin.

Nacionalni odbor za otrokove pravice se vključuje in sodeluje pri pripravi nekaterih aktivnosti ZPMS, še posebej pri pripravi teme in poslanice Tedna otroka. V čim večji meri se skuša odzivati na aktualna vprašanja, ki se tičejo otrok, mladostnikov in družin, sodelovati na sejah odborov v Državnem zboru RS, itd.

Forum proti telesnemu kaznovanju otrok osvešča starše in javnost o tem, da telesno kaznovanje otrok ni primeren vzgojni ukrep in pušča na otrocih negativne posledice, predvsem v duševnem smislu.

Forum za pravice otrok v bolnišnici si prizadeva za uveljavljanje pravice bolnega otroka do sobivanja enega od staršev v bolnišnici, za urejanje pogojev nadomestila staršem v času sobivanja z otrokom oz. priznavanjem staleža, ker morajo starši sicer koristiti letni dopust. Razmišljamo o spremembi imena foruma v Forum za zdravje otrok in o širšem delovanju.

Zveza družin si prizadeva biti »glas staršev«, ki se ga sicer osamljenega ne sliši ali pa se ga ne upošteva. Želimo (so)delovati pri urejanju položaja otrok in (so)odločati pri urejanju dobrih pogojev življenja družin.

1.2 KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015

1.2.1 CIKLUS TREH OKROGLIH MIZ »OTROCI V VRTINCIH NASILJA«

Forum proti telesnemu kaznovanju otrok in Zveza družin sta združila moči in skupaj organizirala tri okrogle mize pod enotnim naslovom »Otroci v vrtincih nasilja« in s tremi podnaslovi:

- **Medvrstniško nasilje** (15. januar)

Uvodničarke: dr. Zdenka Čebašek -Travnik, dr. Ksenija Domiter Protner (Prva gimnazija Maribor) in Alja Otavnik (Unicef); moderatorka: mag. Maja Kersnik.

Glavni poudarki: Pri preprečevanju in odpravljanju medvrstniškega nasilja moramo ravnati celostno: celostno obravnavati učence v vseh njihovih vlogah, tako v vlogah žrtve, opazovalca ali povzročitelja nasilja ter celotno šolo in družino. Poudarek je na močni povezanosti šole in družine. Starši morajo z vzgojo otroka pripeljati do te meje, da bo lahko sam prevzel odgovornost za svoja dejanja. Sicer pa bi v Sloveniji potrebovali *mobilni tim strokovnjakov*, ki bi, ko se v šoli nekaj zgodi, prišel od zunaj (ne bi bil povezan s komerkoli na šoli). Ni znano, da bi takšen tim sedaj obstajal.

- **Kaznovanje otrok v različnih kontekstih** (12. februar)

Uvodničarki: dr. Zdenka Čebašek -Travnik in dr. Maja Rus Makovec (avtorica knjige Zloraba moči in duševne motnje ter poti iz stiske); moderatorka: mag. Maja Kersnik.

Glavni poudarki: Odrasli moramo usmerjati vedenje otrok, pri tem moramo biti odločni in vztrajni na način, ki ni nasilen. Kazen prinese občutke užaljenosti, jeze, vendar pa ne smemo dopustiti, da se otroka tepe. Kaznovanje otrok v primeru fizičnega/telesnega kaznovanja, je napad na otrokovo dostojanstvo. Prepoved telesnega kaznovanja otrok moramo postaviti kot normo (za katero ne stojijo kazenske sankcije), kot nekaj, kar posameznika spodbudi, da išče druge načine za discipliniranje in vzgojo otrok.

- **Nasilje nad otroki v družini** (12. marec)

Uvodničarji: dr. Zdenka Čebašek – Travnik, Eva Kuhar (družinska in vedenjska terapevtka, supervizorka na TOM telefonu), Anton Toni Klančnik (Uprava kriminalistične policije GPU, višji kriminalistični inšpektor specialist) in Perica Radonjić (Krizni center za mlade Ljubljana, vodja); moderatorka: dr. Zdenka Čebašek – Travnik.

Glavni poudarki: Nasilje v družini je ena najhujših stvari, ki se lahko zgodi otroku, saj prihaja s strani nekoga, ki bi otroka moral varovati in negovati. Večkrat se ga skuša opravičevati, npr. za potrebe discipliniranja otroka, ko se ga kaznuje na način, ki je prepoznaven kot oblika nasilja bodisi telesnega bodisi čustvenega. V družinah je »doma« veliko različnih oblik nasilja: od čustvenega, o katerem premalo govorimo, do telesnega, ki je na zunaj najbolj prepoznavno in spolnega, o katerem preredko govorimo in o katerem nimamo dovolj podatkov. Posledice nasilja nad otroki so prepoznavne, sicer ne takoj, ampak ko otrok odrašča, postaja drugačen od vrstnikov. Pokaže se, da vrstnikom ne zmore slediti v njihovem razvoju, igrivosti in se zato pridružuje skupinam otrok, ki imajo podobno izkušnjo.

Vse tri okrogle mize so potekale v Hostlu Celica v Ljubljani.

1.2.2 UDELEŽBA NA SEJAH ODBOROV V DRŽAVNEM ZBORU RS

V letu 2015 smo sodelovali kar na sedmih sejah različnih odborov v Državnem zboru RS. V primerjavi z nekaj poprejšnjimi leti je to veliko in zdi se nam izjemno pomembno, da smo kot organizacija prepoznani kot relevantni sogovorniki v zadevah, ki se tičejo otrok, mladostnikov in družin. Večina sej je potekala v prvi polovici leta:

Januar:

- Seja odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino: **Nepremišljeno varčevanje na področju izobraževanja.**

Predstavili smo naše nestrinjanje s predvidenimi spremembami glede izvajanja učne pomoči otrokom s posebnimi potrebami, na področju interesnih dejavnosti, spremembo financiranja šol v naravi in spremembo financiranja glasbenih šol. Zavzeli smo se za to, da morajo otroci ohraniti že pridobljene pravice iz zgoraj naštetih dejavnosti. Poslanci so po razpravi sprejeli sklep: »Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino poziva Vlado RS in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, da zagotovi sredstva za financiranje učne pomoči in drugih predvidenih varčevalnih ukrepov.«

Seje so se udeležili Breda Krašna, Uroš Brezovšek in Nomi Hrast.

- Skupna seja odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide ter odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino: **Vpliv recesije na socialni položaj v Sloveniji 2013 – 2014 s poudarkom na položaju otrok.**

Skupaj z Unicefom Slovenija smo pripravili stališča in predloge za izboljšanje položaja otrok in družin v Sloveniji, ki smo jih naslovili na poslance obeh odborov. V razpravi smo med drugim poudarili, da je potrebno sprejeti Zakon o javnem interesu na področju skrbi za otroke, Resolucijo o nacionalnem programu za otroke, odpravo kršitev otrokovih pravic, enake možnosti otrok ne glede na socialni položaj staršev, itd.

Odbora sta sprejela naslednje sklepe:

- da pozivata MDDSZEM, da enkrat letno pripravi Poročilo o socialnem položaju v Sloveniji in ga posreduje DZ RS;
- da predlagata Vladi, da pri izvajanju svojih politik ter predvidenih spremembah zakonodaje upošteva izsledke in priporočila obeh raziskav ter stališča Zveze prijateljev mladine Slovenije in UNICEF-a Slovenije;
- da predlagata Vladi vzpostavitev medresorske skupine za preprečevanje revščine otrok, v sestavi vseh ključnih ministrstev ter predstavnikov nevladnih organizacij, ki bo redno spremljala in nadzirala položaj otrok ter na podlagi tega pripravila predloge za ukrepanje in v interesu izboljšanja socialnega položaja otrok;
- da predlagata Vladi, da sprejme konkretne zaveze za odpravo in preprečevanje revščine otrok, na način, da otroke postavi v ospredje oblikovanja politik ter da postavi merljive cilje za zmanjšanje revščine otrok;
- da predlagata Vladi, da pri sprejemanju reformnih ukrepov oz. večjih spremembah in ukrepih na področju finančne ali fiskalne politike predhodno izvede oceno socialnih učinkov.

Seje so se udeležili Breda Krašna, Uroš Brezovšek, Anita Ogulin in Tanja Petek.

Februar:

- Seja odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino: **Uvedba državljske in domovinske vzgoje ter etike kot učnega predmeta v srednje šole.**

Udeleženci Konference o participaciji (november 2014) so ugotavljali, da v osnovni šoli v 7. in 8. razredu sicer obstaja predmet Domovinska in državljanska kultura in etika, da pa v srednješolskem izobraževanju ni vsebin za nadgradnjo in pridobivanje znanja za demokratično državljanstvo. Iz teh ugotovitev je izšla zahteva konference, ki so jo sicer bolj kot osnovnošolci izpostavili srednješolci: »Zahtevamo, da se v srednje šole uvede učni predmet, ki bo omogočal pridobivanje znanj in spretnosti za aktivno državljanstvo in demokracijo ter javno nastopanje.«

Odbor je ministrstvu in drugim pristojnim institucijam predlagal pripravo analize o tem, koliko sta državljanska in domovinska vzgoja trenutno vključeni v učne načrte, in analizo, ali bi bilo treba omenjene vsebine povečati.

Seje se je udeležila Liana Kalčina.

- Skupna seja odbora za finance in monetarno politiko ter odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide: **Možnosti odpisa dolgov najrevnejšim.**

V razpravi je prevladovalo mnenje, da odpis dolgov ne bo rešil revščine in je treba najprej pregledati veljavno zakonodajo in iskati rešitve znotraj tega. Prisotni so se strinjali, da je treba omogočiti razmere, ki bodo spodbujale zaposlovanje, saj je to najboljši način, da lahko posamezniki poskrbijo zase in za svoje družine. Zaključek: odpisa dolgov revnejšim ne bo.

Seje se je udeležila Anita Ogulin.

Marec:

- Skupna seja odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide ter odbora za zdravstvo: **Problematika sistemske ureditve celostne obravnave otrok s posebnimi potrebami.**

V imenu ZPMS se je seja udeležila dr. Bojana Globačnik, strokovnjakinja s področja raziskovanja otrok s posebnimi potrebami in izpostavila: Poseben problem opazamo pri preživetju prostega časa med poletnimi počitnicami, ko starši otroka s posebnimi potrebami ne morejo nikamor vključiti ali pa so materialno tako šibki, da tega ne morejo plačati. Prizadevamo si, da bi tu naredili napredek v smislu inkluzivnega procesa, vendar pa se zatakne pri materialnih sredstvih, ker so ta sredstva odvisna od bogatosti lokalne skupnosti. Nedopustno je, da v Sloveniji obstajajo tako velike razlike med mestom in podeželjem. Ugotavljamo tudi, da zdravstvene storitve niso enako dostopne vsem družinam z otroki s posebnimi potrebami. Še posebej bi izpostavili predšolsko obdobje in regije Koroško, Belo krajino in Prekmurje, kjer kadrovski normativ strokovnih timov ni povsem izpolnjen. Treba je preveriti strukturo timov razvojnih ambulant. Kot poseben problem izpostavljamo tudi nastanitev mladostnikov z duševno motnjo skupaj z odraslimi. Preveriti je treba, ali ta praksa še obstaja, ali je ukinjena. Na te stvari so nas tudi že opozorile evropske institucije. Predlagamo pripravo akcijskega načrta za področje otrok s posebnimi potrebami, medresorsko pa naj se pripravi strategija dela za to populacijo, ki naj jo končno enkrat obravnava Državni zbor RS. Prednostno predlagamo pripravo Zakona o zgodnji obravnavi.«

Junij:

- Seja odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino: **Medvrstniško nasilje v šolah.**

Na seji je bilo izpostavljeno, da se ni povečala stopnja medvrstniškega nasilja, ampak se je povečala občutljivost za nasilje; pomanjkanje »oprijemališč« za učitelje; ne vedo, na koga se obrniti in kako ravnati v kritičnem trenutku (protokoli za ravnanje) ter pomanjkanje mreže podpornih institucij. Treba je okrepiti medinstitucionalno sodelovanje! Potrebovali bi mobilni tim strokovnjakov, ki bi prišel v kriznem trenutku na šolo od zunaj.

Seje sta se udeležili dr. Zdenka Čebašek – Travnik in Petra Zega.

- Seja odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide: **Sprememba zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.**

Na seji so bili predstavljeni podatki o akciji Siti besed, in sicer, da je ZPMS v šol. letu 2014/2015 plačevala topel obrok (kosilo) kar 292 otrokom iz 79 osnovnih šol v višini 109.901,76 eur. Na podlagi razprave na seji odbora, je kasneje Državni zbor sprejel Spremembo zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, na podlagi katerega je vse več otrok upravičenih do financiranja in sofinanciranja toplega obroka. Subvencija kosila tako od 1. 1. 2016 dalje pripada tistim učencem, ki se redno šolajo, so prijavljeni na kosilo in pri katerih povprečni mesečni dohodek na osebo, ugotovljen v odločbi o otroškem dodatku znaša: do 18 % neto povprečne plače v RS – subvencija pripada v višini cene kosila; nad 18 % do 30 % neto povprečne plače v RS – subvencija pripada v višini 70 % cene kosila; nad 30 % do 36 % neto povprečne plače v RS – subvencija pripada v višini 40 % cene kosila.«.

Seje se je udeležila Breda Krašna.

1.2.3 MEDNARODNI DAN DRUŽIN IN AKCIJA ZA DRUŽINE BREZPLAČNO V TEDNU DRUŽIN

Mednarodni dan družin obeležujemo 15. maja od leta 1994 dalje. Razglasila ga je Generalna skupščina Združenih narodov, ki vsako leto določi tudi geslo mednarodnega dneva družin. V letu 2015 je geslo bilo: »So moški odgovorni? Enakost spolov in pravice otrok v sodobnih družinah«. V sporočilu za medije smo poudarili, da geslo poudarja vlogo moških v družinskem življenju z namenom, da bi se vloga očetov, partnerjev bolj prepoznala na družbeni ravni, v podjetjih in drugih okoljih.

V tednu od 15. do 22. maja (teden družin) smo pripravili akcijo »Za družine brezplačno«. Na povabilo k sodelovanju se je odzvalo 32 različnih muzejev in galerij (skupaj z izpostavami pa 50), ki so na določen dan v tem tednu ali pa ves teden nudili družinam prost vstop. Prav tako je nekaj društev in zvez prijateljev mladine v tem času pripravilo posebne dogodke, namenjene družinam.

Mag. Maja Kersnik, predsednica Zveze družin je sodelovala na podelitvi certifikatov Družini prijazno podjetje, kjer je imela uvodni nagovor. Certifikate podeljuje Ekvilib inštitut in pomenijo priznanje za prizadevanje podjetij za uspešno usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih.

1.3 IZDANE PUBLIKACIJE/ZBORNIKI

V decembru je Forum za pravice otrok v bolnišnici izdal zloženko »Če vaš otrok ni zdravstveno zavarovan«, v nakladi 20.000 izvodov.

1.4 SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI

V veliko aktivnostih smo se povezovali z drugimi organizacijami in posamezniki. Za gostovanja in uvodne prispevke na okroglih mizah smo se povezali z različnimi posamezniki, strokovnjaki s področja, o katerem smo govorili. Pri pripravi akcije »Za družine brezplačno« smo se povezali s kulturno - umetniškimi institucijami, v največji meri so bili to muzeji in galerije iz vse Slovenije. Tesneje smo sodelovali tudi z Združenjem proti spolnemu zlorabljanju, saj je predstavnik Otroškega parlamenta (predsednik Ciril Cerovšek) spregovoril na konferenci »Spolne zlorabe ne smejo ostati tabu«, ki je potekala 11. novembra in je bila namenjena prvemu obeleževanju Evropskega dneva za zaščito otrok

pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo (ta dan je 18. november). O spolnih zlorabah so namreč razpravljali mladi parlamentarci na nekaj preteklih otroških parlamentih.

1.5 KOORDINACIJA V OKVIRU BEGUNSKE KRIZE

Aktivno smo sodelovali pri koordinaciji nevladnih organizacij v okviru begunske krize. Udeleževali smo se skupnih sestankov nevladnih organizacij, ki so potekali tedensko v obdobju od septembra do decembra 2015.

V času največjega begunskega vala smo pozvali naše članice, da se vključijo v aktivno zbiranje pomoči. Nekatere naše članice so se odzvale z zbiranjem hrane, obleke, higienskih pripomočkov, itd.. Vse je bilo prepeljeno v begunske zbirne centre. Ob pomanjkanju prostovoljcev na terenu, smo pozvali naše članice in tudi širšo javnost, da se vključijo v aktivno pomoč na terenu (delitev hrane, oblek, odev, sanitarnega materiala, ...).

ZPMS je pozvala javnost k doniranju finančnih sredstev. Zbrana sredstva pa smo namenili nakupu zimске obutve za begunske otroke.

2 OTROŠKI PARLAMENTI®

- izvedba 25. NOP: Izobraževanje in poklicna orientacija
- mladi parlamentarci na dogodku pri predsedniku države
- ustanovitev Nacionalnega odbora mladih (NOM)
- sodelovanje na okrogli mizi ob 25-letnici TOM telefona
- predstavitev OP na seji Sveta Vlade RS za mladino



2.1 KRATEK OPIS PROGRAMA

Otroški parlamenti je program za vzgojo otrok za demokracijo in aktivno državljanstvo. Je oblika participacije (sodelovanja) otrok v družbenem dogajanju ter pridobivanja znanj o človekovih in državljanskih pravicah. V programu sodeluje okoli 200 šol iz vse Slovenije. Kot oblika demokratičnega dialoga se izvaja v šolah, nadgradi se s parlamenti na občinskih in regionalnih ravneh. Zaključi se z nacionalnim otroškim parlamentom v Državnem zboru RS. Vsako leto potekajo na določeno temo, ki jo izberejo otroci sami. V lanskem letu so otroški parlamenti praznovali 25 let delovanja.

2.2 KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015

2.2.1 PRIPRAVLJALNO SREČANJE PRED ZASEDANJEM 25. NACIONALNEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA

Pripravljalno srečanje pred zasedanjem Nacionalnega otroškega parlamenta (NOP) organiziramo že od leta 2007. Namen je, da se predstavniki regij med seboj spoznajo, predlagajo delovno predsedstvo NOP ter da skupaj sooblikujemo dnevi red NOP. Sprva so bili na tem srečanju prisotni tudi mentorji in regijski koordinatorji, ki so mlade pripeljali na srečanje, vsako leto znova pa se izkaže, da se mladi lažje »odprejo« in bolj sodelujejo, če njihovi spremljevalci niso prisotni na samem srečanju.

Na pripravljalnem srečanju, ki smo ga organizirali 24. marca 2015, je bilo prisotnih 24 mladih parlamentarcev, predstavnikov 12 regij. Predlagali so 5-člansko delovno predsedstvo in štiri podteme znotraj naslovne teme Izobraževanje in poklicna orientacija. 4 podteme so bile: poklici prihodnosti, vseživljenjsko učenje, vsi poklici so pomembni ter formalno in neformalno izobraževanje.

S pripravljalnim srečanjem navadno gostimo v dvorani Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, ki nam za ta namen dvorano da v brezplačno uporabo.

2.2.2 IZVEDBA 25. NACIONALNEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA NA TEMO IZOBRAŽEVANJE IN POKLICNA ORIENTACIJA

Zasedanje 25. nacionalnega otroškega parlamenta (NOP) je potekalo 13. aprila 2015 v Državnem zboru RS. Osrednja tema razprav je bila »Izobraževanje in poklicna orientacija«. Zasedanje je otvorila Nomi Hrast iz Maribora, predsednica 24. NOP. Uvodni govorci, predsednik Državnega zbora RS, dr. Milan Brglez, predsednik države, Borut Pahor, minister za javno upravo, Boris Koprivnikar in Darja Groznik, predsednica ZPMS, so v svojih nagovorih poudarili, da morajo mladi slediti svojim željam in interesom z veliko mero radovednosti in vztrajnosti.

V nadaljevanju je bil za predsednika 25. NOP izvoljen Ciril Cerovšek z Dolenjske, za člane delovnega predsedstva pa: Žan Koprivec Perjet, osrednjeslovenska regija, Peter Karas, obalna regija, in Ajda Španring, posavska regija.

V dopoldanskem delu so mladi razpravljali v štirih delovnih skupinah znotraj naslovne teme, v plenarnem delu pa so se jim pridružili vabljeni gostje: predsednik Vlade RS in nekateri ministri, varuhinja človekovih pravic, nekateri poslanci ter drugi. Najprej so poročali o delu po skupinah, po vsakem od poročil pa se je razvila razprava. Poročali in razpravljali so o: poklicih prihodnosti, vseživljenjskem učenju, formalnem in neformalnem izobraževanju ter o tem, da so vsi poklici pomembni.

- Med poklice prihodnosti so mladi umestili področji genetike in robotike ter izpostavili poklic astronavta in pomen družinskih podjetij.
- Mladi se zavedajo, da je učenje vseživljenjski proces. Poklice bi želeli spoznavati že v osnovni šoli.
- Že tekom celotnega zasedanja so mladi parlamentarci poudarjali pomen tako formalnega kot tudi neformalnega izobraževanja. Neformalno izobraževanje si predstavljajo kot šolanje, šolo, učbenike, kot neformalno izobraževanje pa so izpostavili interesne dejavnosti, knjige, medije, televizijo, glasbeno šolo, itd.
- Vsi poklici so pomembni: Zaradi industrializacije, vpliva okolja, ljudi okoli nas ter medijev, so nekateri poklici manj priljubljeni, vendar za normalno življenje nujno potrebni. Družba se zelo hitro spreminja, zato je in bo potrebna velika fleksibilnost. Mladi premalo poznajo poklice in ko izbirajo srednjo šolo, bi morali poznati tudi poklic.

Za temo 26. NOP so mladi parlamentarci izbrali »Pasti mladostništva«.

Na 25. NOP je sodelovalo 113 mladih parlamentarcev in 25 otrok novinarjev, ki jih je spremljalo 72 spremljevalcev (regijskih koordinatorjev in mentorjev).

2.2.3 MLADI PARLAMENTARCI NA DOGODKU PRI PREDSEDNIKU DRŽAVE

Zasedanja 25. NOP se je udeležil tudi predsednik države Borut Pahor, ki je v svojem pozdravu povabil mlade parlamentarce na popoldanski dogodek »Jabolko navdiha« v predsedniško palačo. Zaradi prostorske stiske se je dogodka udeležilo »le« 61 mladih parlamentarcev. Predsednik Pahor je na tem dogodku bobnarju slovenske glasbene skupine Elvis Jackson, Marku Soršaku – Sokiju, podelil jabolko navdiha. Soki je 20 šolam podaril glasbene inštrumente. V predsedniški palači se je odvil pravi mali koncert, mladi parlamentarci so uživali in bili veseli sproščenega zaključka po Nacionalnem otroškem parlamentu.

2.2.4 USTANOVITEV NACIONALNEGA ODBORA MLADIH (NOM)

Dva mlada parlamentarca, Ciril Cerovšek in Žan Koprivec Perjet, sta podala predlog za ustanovitev Nacionalnega odbora mladih (NOM). Konec novembra so se tako zbrali mladi, ki želijo še nadalje biti aktivni (tudi še po zaključku nacionalnega parlamenta). Tako je bil 27. 11. 2015 ustanovljen Nacionalni odbor mladih. Sodelovali so: Ciril Cerovšek, Žan Koprivec Perjet, Veronika Plut, Ajda Španring, Burja Podlesnik, Ivana Poglajen in Eva Ojsteršek. Sestava odbora še ni bila dokončno oblikovana, saj smo s članstvom v odboru želeli predstavnike vseh regij, a na ustanovnem sestanku tega žal nismo dosegli. Z NOM-om želimo ohraniti kontinuiteto otroškega parlamenta po končani osnovni šoli. Otroke, s katerimi »delamo« in jih vzgajamo v osnovni šoli v otroškem parlamentu, izgubimo ob prehodu v srednjo šolo. V NOM se lahko vključijo mladi parlamentarci 9. razreda in tisti, ki so že srednješolci in imajo izkušnjo

nacionalnega parlamenta. Cilj NOM-a je oz. bo predvsem spremljanje realizacije zaključkov oz. predlogov, podanih na nacionalnih parlamentih in sodelovanje v različnih aktivnostih, razpravah, ki se navezujejo na mlade. Dolgoročni cilj NOM-a tudi je, da se kot »sekcija« znotraj ZPMS prijavi na razpis za sredstva Urada RS za mladino.

2.2.5 IZOBRAŽEVANJE ZA MENTORJE IN KOORDINATORJE OTROŠKIH PARLAMENTOV

Ob začetku šolskega leta, v septembru, pripravimo izobraževanje za mentorje in koordinatorje otroških parlamentov. Tema je znana, saj jo otroci izberejo na Nacionalnem otroškem parlamentu. Namen izobraževanja je, da mentorjem osvetlimo nekatera vprašanja s področja izbrane teme, jim predstavimo primere dobrih praks ter jim morda damo idejo za nov način izpeljave otroškega parlamenta na šolskem nivoju.

Septembra 2015 je potekalo izobraževanje na temo »Pasti mladostništva«. K sodelovanju smo povabili strokovnjake, ki so predstavili nekatere pasti, s katerimi se danes spopadajo mladostniki: dr. Alberta Mrgoleta, ki je spregovoril o pomembnosti odzivanja odraslih na mlade v družbi tveganj, mag. Tilko Jamnik, ki je predstavila pasti mladostništva skozi mladinsko literaturo, mag. Antona Tonija Klančnika, ki je osvetlil pasti interneta, dr. Heleno Jeriček Klanšček, ki je predstavila mednarodno raziskavo o vedenjih, ki vodijo v težave, motnje in zasvojenosti mladostnikov. Ob koncu je Jan Pelozza še predstavil Mladinsko zvezo Brez izgovora Slovenija, ki vključuje mlade in jih ozavešča o zdravem življenjskem slogu.

Prvi del izobraževanja, skupni za vse mentorje, je potekal 10. septembra na Gospodarskem razstavišču (197 udeležencev), drugi del izobraževanja, regijski deli, pa po naslednji časovnici:

- 14. septembra v Mariboru (Srednja ekonomska šola), 65 udeležencev;
- 22. septembra v Novem mestu (Zavod RS za šolstvo), 27 udeležencev;
- 24. septembra v Sežani (Ljudska univerza), 17 udeležencev;
- 28. septembra v Ljubljani (City hotel), 85 udeležencev.

Z udeležbo mentorjev na seminarju smo zadovoljni, manj pa z udeležbo regijskih koordinatorjev, ki jih na izobraževanjih skorajda ni. Zdi se nam pomembno, da se izobraževanja udeležujejo tudi regijski koordinatorji, ki prihajajo iz vrst naših članic, da lahko informacije posredujejo tudi tistim mentorjem, ki se iz različnih razlogov izobraževanja ne morejo udeležiti, pa želijo kljub temu sodelovati.

Mentorjem za udeležbo na seminarju lahko izdamo potrdilo, točkovanje pa ureja Pravilnik o napredovanju zaposlenih v vzgoji in izobraževanju v nazive (20. člen).

2.2.6 SODELOVANJE NA OKROGLI MIZI OB 25-LETNICI TOM TELEFONA

Ciril Cerovšek, predsednik 25. NOP, je 20. 11. 2015 sodeloval na okrogli mizi ob 25-letnici TOM telefona. Tema okrogle mize je bila »Stiske otrok v postopku ločitve«.

(Več o dogodku lahko preberete pri programu TOM telefon).

2.3 IZDANE PUBLIKACIJE/ZBORNICI

Zbornik za mentorje/-ice in organizatorje/-ice otroških parlamentov: Pasti mladostništva, september 2015. Naklada: 200 izvodov.

2.4 SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI

Sam program Otroških parlamentov se že v svoji osnovi navezuje in povezuje z osnovnimi šolami in mentorji na šolah. Prav tako je tudi izvedba programa vezana na šolsko leto. Pri organizaciji občinskih in regijskih parlamentov se regijski koordinatorji povezujejo s predstavniki lokalnih oblasti. Pri organizaciji in izvedbi nacionalnega parlamenta pa se povezujemo s predstavniki Državnega zbora RS, predsednikom RS, predsednikom Vlade RS ter drugimi predstavniki vladnih in nevladnih institucij in organizacij (ministri, varuhinja človekovih pravic, itd.). Pri načrtovanju in organiziranju izobraževanja za mentorje sodelujemo z različnimi strokovnjaki s področja izbrane teme ter drugimi nevladnimi organizacijami.

2.5 PROMOCIJA

Sam dogodek zasedanja Nacionalnega otroškega parlamenta je eden najbolj promotivnih dogodkov ZPMS. Za dogodek se zanimajo novinarji nacionalnih medijev, intervjuvajo mlade parlamentarce ali posnamejo njihove izjave, izjave gostov in organizatorjev. Veseli smo, da so skorajda vsako leto prisotni ustvarjalci Infodroma ter v lanskem letu tudi Firbcologov (oboje so iz mladinskega programa TV Slovenija). Vsako leto se tudi dogovorimo s TV Slovenija, 3. programom, za neposredni prenos ali vsaj za posnetek zasedanja. Preko pressclippinga zasledimo veliko objav o otroških parlamentih tudi v lokalnih časopisih.

Uspešno deluje tudi Facebook stran Otroških parlamentov.

Nekaj mladih parlamentarcev iz aktualnega delovnega predsedstva navadno sodeluje tudi v sobotni radijski oddaji Hudo. Tako so v soboto, 10. 10. 2015, ravno, ko se je zaključeval Teden otroka, bili gostje v oddaji Ciril, Žan in Tara.

Predstavitev Otroškega parlamenta na seji Sveta Vlade RS za mladino: s strani Urada RS za mladino smo prejeli povabilo k udeležbi na seji in predstavitvi Otroškega parlamenta. Seja je potekala v sklopu posveta mladinskega sektorja na Brdu pri Kranju 4. 12. 2015. Ciril Cerovšek je predstavil delovanje programa in svojo izkušnjo vodenja nacionalnega otroškega parlamenta. Ministrica za izobraževanje, znanost in šport, dr. Maja Makovec Brenčič je pohvalila delovanje otroškega parlamenta na več ravneh in prisotne pozvala k razmisleku o skupnih aktivnostih z otroškim parlamentom.



Mladi parlamentarci razpravljali o izobraževanju in poklicni orientaciji

Mladi predlagajo več podjetniških krožkov, informativnih dogodkov, prihodnost pa vidijo v družinskem podjetništvu.

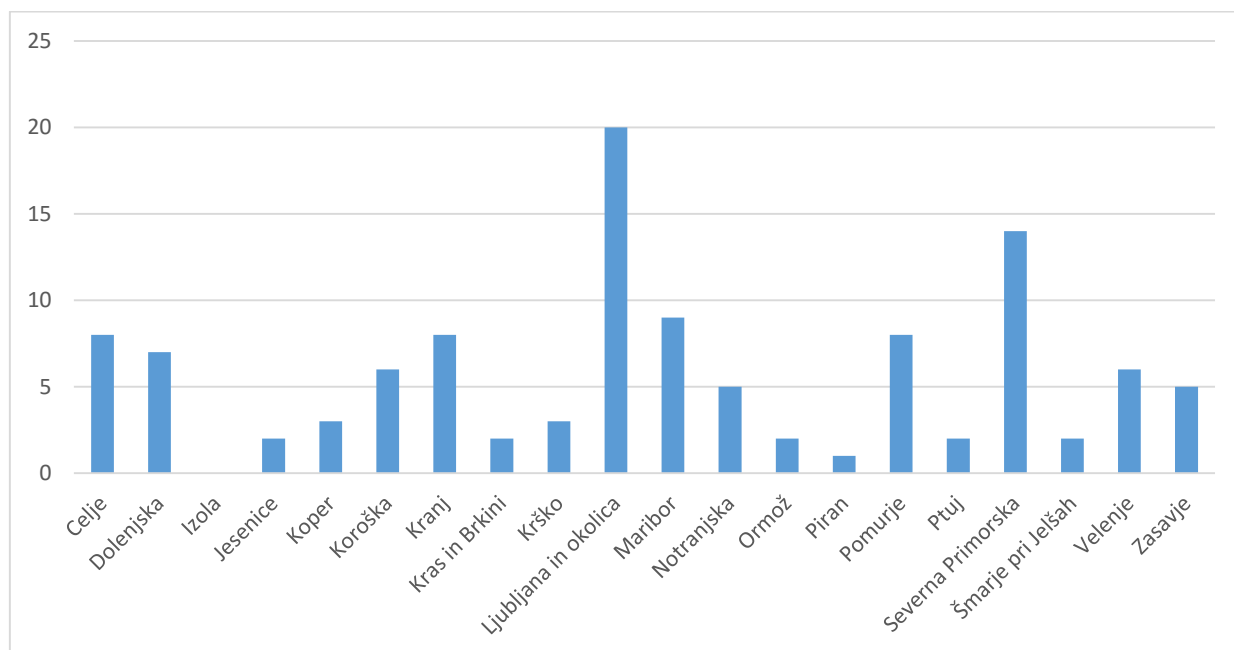
Marko Mirošič
pon. 13. 04. 2015, 15:36

Ključne besede: otroški parlament



2.6 GRAFIČNI PRIKAZ

Udeležba mladih parlamentarcev na 25. NOP – po regijah*



*regije kot jih imamo opredeljene v ZPMS

2.7 NACIONALNI ODBOR ZA OTROŠKE PARLAMENTE

Nacionalni odbor za otroške parlamente (NO OP) skrbi za delovanje otroškega parlamenta. V letu 2015 se je sestel na seji, 5. 5. 2015, evalviral 25. nacionalni otroški parlament, se seznanil z razmišljanji in predlogi Mestne otroške vlade (Ljubljana) ter izpostavil nekatere probleme (npr. zožitve teme za prihodnje šolsko leto, mirenska dolina želi iz novomeške regije v posavsko), itd..

Upravni odbor ZPMS je v letu 2015 sprejel in potrdil poslovnik o delu NO OP.

3 MLADI RAZISKOVALCI ZGODOVINE

- 46. državno srečanje mladih zgodovinarjev
- Seminar za mentorje zgodovinskih krožkov v Muzeju za novejšo zgodovino Slovenije v Ljubljani
- Zbornik strokovnih prispevkov na temo Družbeni status – zgodbe o uspehih in porazih
- Začetek postopka spremembe pravilnika o dodeljevanju Zoisovih štipendij
- Plaketa DS RS dr. Ljudmili Bezlaj Krevel, predsednici Komisije za delo zgodovinskih krožkov



3.1 KRATEK OPIS PROGRAMA

Mladi raziskovalci zgodovine že 46 let raziskujejo lokalno preteklost in tako ohranjajo kulturno dediščino. Program strokovno vodi Komisija za delo zgodovinskih krožkov, ki vsako leto pripravi novo raziskovalno temo in jeseni organizira seminar za mentorje zgodovinskih krožkov. Učenci raziskujejo do konca marca naslednjega leta, ko morajo poslati pisne elaborate na ZPMS. Aprila komisija naloge oceni, maja pa pripravi državno srečanje mladih zgodovinarjev, na katerem podeli priznanja in organizira glede na raziskovalno temo primeren ogled zanimivosti.

3.2 KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015

3.2.1 46. DRŽAVNO SREČANJE MLADIH ZGODOVINARJEV

je bilo organizirano 26. maja 2015 na OŠ Polje v Ljubljani. V razpisu raziskovalne teme »Sledi prve svetovne vojne v mojem kraju« je sodelovalo 43 raziskovalnih krožkov OŠ po celi Sloveniji in preko 650 krožkarjev. Državnega srečanja se je udeležilo 155 učencev in njihovih mentorjev. Ti so predstavili svoje raziskovalne naloge, po predstavitvi pa so si udeleženci ogledali Tehniški muzej v Bistri. Na srečanju smo podelili 25 zlatih in 18 srebrnih priznanj.

3.2.2 SEMINAR ZA MENTORJE ZGODOVINSKIH KROŽKOV

na razpisno temo »Družbeni status – zgodbe o uspehih in porazih« je bil organiziran 23. oktobra 2015 v Muzeju novejše zgodovine Slovenije. Udeležilo se ga je 50 udeležencev. Na seminar smo povabili 10 najboljših strokovnjakov s področja razpisane teme: dr. Ljudmila Bezlaj Krevel, dr. Dragica Čeč, Tomaž Mikelj, mag. Marjetka Balkovec Debevec, Hana Habjan, dr. Simona Klaus, Angelika Hribar, dr. Marta Verginella, dr. Žiga Koncilija in dr. Peter Mikša. Izdali smo tudi zbornik strokovnih prispevkov sodelujočih predavateljev. Po končanem seminarju so si udeleženci ogledali razstavo Pot domov.

3.3 IZDANE PUBLIKACIJE/ZBORNIKI

Za potrebe izvedbe seminarja smo izdali zbornik strokovnih prispevkov z najboljšimi strokovnjaki na razpisano raziskovalno temo z naslovom »Družbeni status – zgodbe o uspehih in porazih« v nakladi 150 izvodov.

3.4 SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI

ZPMS se vsako leto, po zaključenem državnem srečanju, poveže s Slovenskim šolskim muzejem in jim v trajno hrambo izroči raziskovalne naloge. Sodelujemo tudi z ZRC SAZU, ki poskrbi za brezplačen vpis predavateljev v sistem Cobiss. S Središčem ZIPOM smo začeli postopek spremembe pravilnika o dodeljevanju Zoisovih štipendij. Muzej novejše zgodovine Slovenije nam vsako leto odstopi Viteško dvorano za izvedbo seminarja za mentorje zgodovinskih krožkov in omogoči brezplačni ogled razstave.

3.5 PROMOCIJA

Objava na FB – seminar za mentorje zgodovinskih krožkov in sporočilo za javnost ob zaključni prireditvi.

Predsednica Komisije za delo zgodovinskih krožkov dr. Ljudmila Bezljaj Krevel je na predlog ZPMS prejela plaketo Državnega sveta RS za najzaslužnejšo prostovoljko v letu 2015.

4 SREDIŠČE ZIPOM

- 6 izvedenih procesov vplivanja na javne politike
- 110 izvedenih mentorskih ur za nevladne organizacije (NVO), članice ZIPOM-a
- 4 akcije z namenom krepitve mreženja, povezovanja članic mreže
- 1 analiza z namenom ugotavljanja potenciala NVO za razvoj nove storitve
- 4 skupne akcije v sodelovanju z drugimi sektorji (mediji, javna uprava in širša javnost)



4.1 KRATEK OPIS PROGRAMA

Središče za zagovorništvo in informiranje o pravicah otrok in mladostnikov (Središče ZIPOM) je mreža nevladnih organizacij, ki delujejo na področju otrokovih pravic.

Središče ZIPOM je namenjeno podpori in krepitvi nevladnih organizacij prek nudenja mentorskih ur, usposabljanj, informiranja ter vključevanja v različne skupne akcije preprečevanja in odpravljanja kršitev otrokovih pravic. Eno izmed temeljnih načel delovanja je povezovanje in oblikovanje sodelovalne partnerske strukture med članicami. Kot koalicija nevladnih organizacij s področja otrokovih pravic ZIPOM združuje njihovo znanje in izkušnje v skupnih aktivnostih ter tako prispeva k oblikovanju vloge nevladnega sektorja v Sloveniji. Vsebinsko deluje na področju otrokovih pravic, zato je vodilo delovanja ravnati skladno z otrokovo največjo koristjo.

Središče ZIPOM vodi zagovorniške akcije na področju aktualne družinske zakonodaje, socialne zakonodaje, položaja otroka na sodišču in drugih. Prek pobud vzpostavlja različne oblike sodelovanja s predstavniki ministrstev, Državnega zbora, Državnega sveta, centrov za socialno delo. Redno sodelovanje je ZIPOM vzpostavil z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve ter enake možnosti, Varuhom človekovih pravic RS ter Ministrstvom za zunanje zadeve.

ZIPOM vodi civilni dialog z mediji. V sodelovanju z Varuhom človekovih pravic RS, Društvom novinarjev Slovenije in Novinarskim častnim razsodiščem je oblikoval Smernice za poročanje novinarjev o otrocih.

4.2 KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015

4.2.1 POBUDA ZA SPREMEMBO ZAKONA O SODIŠČIH

V okviru pobude za spremembo Zakona o sodiščih smo z Odvetniško pisarno Stušek pripravili strokovno primerjalno pravno študijo glede položaja otroka na sodišču ter oblikovali predloge za spremembo zakonodaje.

Vzpostavili smo spletni monitoring kršitev otrokovih pravic na sodiščih.

Skupaj z Varuhom človekovih pravic RS, Državnim svetom in Pravno fakulteto Univerze v Ljubljani smo 14.5.2015 organizirali posvet na temo otroka v družinskih sporih, katerega se je udeležilo 250 oseb. O skupni pobudi z Varuhom človekovih pravic RS smo oblikovali tudi sporočilo za javnost (sporočilo za javnost ob posvetu in o pobudi za ureditev otrokovih koristi na sodišču)

4.2.2 OBLIKOVANJE IN ZASTOPANJE STALIŠČA O DRUŽINSKEM ZAKONIKU

Oblikovali smo ožjo delovno skupino za oblikovanje stališča glede Družinskega zakonika. V ožji delovni skupini so bili: UNICEF, Društvo Mozaik, Društvo Ostržek, MZPM Ljubljana, Univerza v Mariboru, Beli obroč ter Mirovni inštitut. Z delovno skupino smo se sestali trikrat (15.1. in 20.2.). 3.6. pa smo se sestali v razširjeni sestavi z mladimi parlamentarci.

Žal Družinski zakonik ni bil v razpravi do izteka projekta, zato aktivnosti nismo mogli nadaljevati in zaključiti.

4.2.3 POBUDA ZA SPREMEMBO ZAKONA O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV

- V sodelovanju z Odvetniško pisarno Stušek smo pripravili strokovno primerjalno pravno študijo glede sprememb Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev
- 27. 8. smo se udeležili sestanka na MDDSZEM glede sprememb ZUPJS-ja.
- Udeležili smo se tudi 15. nujne seje Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide (16.7.) na temo predloga ZUPJS glede zvišanja cenzure za brezplačno kosilo.
- Na temo sprememb ZUPJS smo pripravili tudi sporočilo za javnost.

4.2.4 POBUDA ZA RATIFIKACIJO TRETJEGA IZBIRNEGA PROTOKOLA H KONVENCIJI O OTROKOVIH PRAVICAH

V sodelovanju z UNICEF-om Slovenija smo pripravili ponovno pobudo za ratifikacijo Tretjega Izbirnega protokola h KOP.

Glede ratifikacije smo sodelovali z MDDSZEM, MZZ, Eurochild, Child's Rights Connect ter Ratify OP3 coalition.

14. 4. je bila 1. obletnica začetka veljave protokola. Mednarodna organizacija Child's Rights Connect nam je posredovala poziv za ratifikacijo v vseh državah, ki ga še niso ratificirale. Poziv smo posredovali tudi našemu Ministrstvu za zunanje zadeve.

4.2.5 POBUDA ZA DOPOLNITEV PRAVILNIKA O DODELJEVANJU ZOISOVIH ŠTIPENDIJ

V sodelovanju s Komisijo za delo zgodovinskih krožkov smo pripravili predloge za spremembe Pravilnika o dodeljevanju Zoisovih štipendij. Predloge smo uskladili z mrežo ZIPOM.

28. 8. smo se udeležili sestanka na temo sprememb pravilnika na MDDSZEM.

O pobudi smo pripravili sporočilo za javnost.

4.2.6 MENTORSKE URE ZA NEVLADNE ORGANIZACIJE

Za nevladne organizacije je Odvetniška pisarna Stušek izvedla 110 mentorskih ur s področja družinskih sporov, otrokovih pravic, nasilja v družini itn.

4.2.7 USPOSABLJANJE: STROKOVNA PODLAGA DRUŽINSKEGA ZAKONIKA

Izvedli smo usposabljanje na temo Strokovna podlaga Družinskega zakonika. Predavateljica na usposabljanju je bila prof. dr. Barbara Novak.

4.2.8 MESEČNE ZIPOM E-NOVIČKE

V času trajanja projekta so mesečno izhajale ZIPOM E-novičke.

4.2.9 SPLETNI PORTAL SREDIŠČA ZIPOM

Vzdrževali in nadgrajevali smo spletni portal Središča ZIPOM.

4.2.10 AKCIJA ZIPOM V EVROPSKI UNIJI

V letu 2015 je Središče ZIPOM postalo član Eurochild-a. Aktivnost ni bila načrtovana, a je dobila velike razsežnosti. Bili smo tudi predlagani za nacionalne predstavnike nevladnih organizacij s področja otrokovih pravic v Slovenije, a smo na žalost ostali pri statusu »observer« in ne »member«, saj nimamo trajno zagotovljenega financiranja.

Udeležili smo se našega prvega srečanja nacionalnih mrež NVO v Bratislavi (25. in 26. 3.), generalne skupščine Eurochild-a v Bruslju (23. in 24. 4.) ter drugega srečanja nacionalnih mrež NVO v Amsterdamu (11. – 13. 9.).

Eurochild je podal podporno izjavo Središču ZIPOM pri lobiranju za nadaljnje financiranje. Sodelovali smo pri številnih anketah Eurochild-a: posnetek stanja v Sloveniji glede Evropskega semestra (junij-julij), vpliv mreže ZIPOM na lobiranje v Sloveniji (julij), predlogi za izvedbo Eurochild-ove konference v letu 2016 (julij).

4.2.11 AKCIJA OTROK NA SODIŠČU Z NEVLADNIKI

Organizirali smo delavnico Otrok na sodišču z nevladniki (28. 1.). Ugotovitve z delavnic smo uporabili za obrazec za monitoring kršitev otrokovih pravic na sodišču.

4.2.12 ANALIZA GLEDE RAZVOJA CENTRA ZA CELOSTNO OSKRBO DRUŽIN

V sodelovanju z Inštitutom RS za socialno varstvo smo pripravili Analizo glede razvoja Centra za celostno oskrbo otrok in mladostnikov. Z analizo smo želeli prikazati, da bi se lahko nevladne organizacije, članice ZIPOM-a povezale in druga drugi nudile pomoč pri zagotavljanju celostne podpore otrokom in družinam (psihosocialno, pravno itd.).

4.2.13 ZAKLJUČNA EVALVACIJA PROJEKTA

Ob zaključku projekta smo v sodelovanju z Inštitutom RS za socialno varstvo izvedli zaključno evalvacijo.

4.2.14 USPOSABLJANJA ZAPOSLENIH NA PROJEKTU

Zaposleni na projektu smo se udeležili naslednjih usposabljanj: ABC lobiranja, Pridobivanje sredstev in uspešno pisanje projektnih prijav, ABC pridobivanja donacij in sponzorstev, Program Adobe InDesign, Učinkovito pisanje spletnih besedil.

4.3 IZDANE PUBLIKACIJE/ZBORNICI

4.3.1 VPLIV NEVLADNIH ORGANIZACIJ NA OBLIKOVANJE JAVNIH POLITIK NA PODROČJU OTROKOVIH PRAVIC V EVROPSKI UNIJI: PRIKAZ IDEALNOTIPSKIH MODELOV ZAGOVORNIŠKIH PROCESOV

V okviru akcije ZIPOM v Evropski uniji je Inštitut za socialno varstvo RS pripravil raziskavo na temo idealnotipskih modelov zagovorništva v EU.

4.4 SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI

4.4.1 AKCIJA MEDIJI O OTROKOVIH PRAVICAH

V sodelovanju z Društvom novinarjev Slovenije in Varuhom človekovih pravic RS smo izvedli 4 delavnice za novinarje na temo Smernice za poročanje o otrocih ter 1 delavnico za študente FDV. Delavnice za novinarje: POP TV (11.3.2015), Večer (20.4.2015), Planet TV (24.3.)

V sodelovanju z UNICEF-om Slovenija ter Društvom novinarjev Slovenije smo izvedli akcijo International Children's Day of Broadcasting. Nosilec akcije je bil UNICEF.

4.4.2 AKCIJA ZA JAVNO UPRAVO: ZIPOM – PRILOŽNOST ZA SODELOVANJE

Izvedli smo več rednih srečanj z Varuhinjo človekovih pravic RS: 3. 2. 2015 (tema stiki pod nadzorom), 23. 7. (tema otroci brez spremstva).

Z Društvom Mozaik in Društvom Ključ smo 30. 6. na MIZŠ izvedli usposabljanje za šolske svetovalne delavce na temo Prisilne poroke romskih deklic.

Redno smo sodelovali z Ministrstvom za zunanje zadeve (predlogi za Resolucijo o otrokovih pravicah, ratifikacija Tretjega Izbirnega protokola h Konvenciji o otrokovih pravicah, redno srečanje z ministrom za zunanje zadeve Karlom Erjavcem, ...)

Odzvali smo se na povabilo Varuha človekovih pravic RS in pripravili prispevek za zbornik ob 20. letnici Varuha.

Udeležili smo se srečanja vodje Sektorja za človekove pravice na Ministrstvu za zunanje zadeve na temo človekovih pravic v zunanji politiki RS. Srečanje je bilo osredotočeno na pripravo na 29. zasedanje Sveta za človekove pravice (4. 6.).

Udeležili smo se Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino na temo medvrstniškega nasilja v šolah (12. 6.).

Udeležili smo se tudi javne predstavitve knjige Otrokove pravice v Sloveniji. V knjigi je tudi naš prispevek, pri katerem so sodelovali še: Alja Otavnik (UNICEF), Liana Kalčina (Nacionalni odbor za otrokove pravice), Majda Struc.

4.4.3 AKCIJA ZA IZBOLJŠANJE VODENJA CIVILNEGA DIALOGA Z RESORNIMI MINISTRSTVI »Brez nas ne bo šlo! NVO.«

V okviru akcije za izboljšanje vodenja civilnega dialoga z ministrstvi smo sodelovali z ostalimi vsebinskimi mrežami nevladnih organizacij z različnih vsebinskih področij. Sestanki so potekali vsak prvi torek v mesecu celoten čas trajanja projekta.

Namen konzorcija vsebinskih mrež je bil okrepiti civilni dialog z resornimi ministrstvi. Oblikovali smo Smernice za sodelovanje med ministrstvom in NVO-ji. Povezovali smo se tudi z namenom omogočiti nadaljnje financiranje vsebinskih mrež, zato smo sodelovali na posvetu o nadaljnjem razvoju podpornega okolja za NVO v Sloveniji. Aktivno smo sodelovali tudi pri organizaciji konference vsebinskih mrež (10. 6.).

4.4.4 KREPITEV VSEBINSKE MREŽE PREK KONZORCIJA VSEBINSKIH MREŽ – Skupaj do uspeha

Skupaj z drugimi vsebinskimi mrežami smo pripravili notranja pravila sodelovanja konzorcija vsebinskih mrež. Pripravili smo tudi Akt o ustanovitvi Konzorcija vsebinskih mrež NVO Slovenije ter bili prisotni tudi pri sami ustanovitvi.

4.4.5 LJUDJE NAJDEJO REŠITVE – skupna akcija vsebinskih mrež NVO z namenom ozaveščanja medijev in širše javnosti

V okviru konzorcija vsebinskih mrež nevladnih organizacij smo organizirali okroglo mizo Ljudje najdejo rešitve (12. 5. 2015). Na okrogli mizi so uporabniki storitev mrež nevladnih organizacij predstavili svojo življenjsko zgodbo ter kako jim je mreža pomagala.

4.5 PROMOCIJA

Po posameznih izvedenih akcijah smo objavljali sporočila za javnost. Po končanem projektu in obvestilu, da ne bo mogoče več nadaljnje financiranje vsebinskih mrež NVO smo medijem poslali tudi sporočilo za javnost o prekinitvi financiranja. Aktivnosti smo redno objavljali tudi na spletni strani Središča ZIPOM.

5 SOCIALNO HUMANITARNI PROGRAMI

- 303.433,37 € razdeljene pomoči družinam
- 31 Nivea štipendistov ZPMS
- 17.516 šolskih potrebščin in 5.000,00 € za nakup učbenikov in delovnih zvezkov
- 2.800,00 € za zdravstvene terapije
- 462 učenk in učencev in 142 šol vključenih v akcijo Siti besed



5.1 KRATEK OPIS PROGRAMA

Program želi zmanjševati socialno izključenost otrok, mladostnikov in družin na področju celotne države. Program nudi različne oblike pomoči: materialne (obutev, oblačila, oprema za stanovanja in drugo), finančne in moralne pomoči, ...

- Socialno humanitarni programi pri ZPMS v letu 2015 so bili:
 - o Pomoč družinam (donacije podjetji, zbiranje sredstev prek oddaje Tednik, Banka Slovenije, ...)
 - o Pomežik soncu®
 - o Poštar Pavli polni šolske torbe
 - o Nivea – podari nam modro srce (štipendijski sklad)
 - o Siti besed
 - o Zimovanje za socialno ogrožene družine
- Enkratni projekti v letu 2015:
 - o Donacija knjig Mohorjeve družbe in Veleposlanika Republike Avstrije
 - o Oddaja Ne se hecat!
 - o Akcija SKIRO
 - o Košarkarski tabor Gorana Dragića
 - o Družbeno odgovorna akcija Odstiramo svetove
 - o »20 dobrih novic za 20 družin« (Pošta Slovenije)
 - o L'occitane Slovenija
 - o Kviz Vem
 - o Razstava Vrabček Firbček

5.2 KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015

5.2.1 POMOČ DRUŽINAM

V okviru Socialno humanitarnega programa deluje Komisija za socialna vprašanja in humanitarne projekte pri ZPMS. Komisija se je v letu 2015 sestala trikrat. V mesecu marcu 2015 se je sestala v stari sestavi, septembra in decembra 2015 pa že v novi 13 članski sestavi. Predsednica Komisije je Anita Ogulin.

Na svoji sejah, 10. 3. 2015, 29. 9. 2015 in 21. 12. 2015, je Komisija obravnavala več kot 321 prošenj družin za pomoč. Razdelila je finančno pomoč v vrednosti 72.659,42€ in 8.100,00€ Merkur bonov.

V letu 2015 smo za program Pomoč družinam zbrali donacije fizičnih oseb in različnih podjetij v Sloveniji – Banka Slovenije, Izi Mobil, AMS + RD, Kolektor Etra in drugi.

V oddaji Tednik, v rubriki Pomagajmo, je v letu 2015 bilo 14 objav družin, kjer se je zbralo 122.242,30€ pomoči.

5.2.2 ŠTIPENDIJSKI SKLAD NIVEA

Podjetje Beiersdorf je v januarju in februarju 2015 že 9. leto zapored organiziral dobrodelni projekt NIVEA – Podarite nam modro srce. Zbrana sredstva v višini 20.430,00€ so namenjena za štipendije otrok in mladostnikov iz socialno šibkega okolja. Komisija za socialna vprašanja in humanitarne projekte je na svoji seji 10. 3. 2015, podaljšalo štipendije 31 dijakom.

5.2.3 DONACIJA KNJIG MOHORJEVE DRUŽBE IN VELEPOSLANIKA REPUBLIKE AVSTRIJE

V aprilu 2015 sta Veleposlanik Republike Avstrije, dr. Clemens Koja, in predsednik Mohorjeve družbe iz Celovce, mag. Ivan Olip, podarila 2.300 knjig v vrednosti 50.000,00 € sedmim slovenskim nevladnim organizacijam, ki delujejo na socialno humanitarnem področju v Sloveniji. ZPMS je prejela knjige v vrednosti 10.000,00 € (500 knjig). Vse knjige so bile razdeljene med članice ZPMS, ki pa so jih razdelile otrokom, nekaj knjig pa je ostalo tudi v počitniških domovih, kjer jih otroci pridno berejo.

5.2.4 ODDAJA NE SE HECAT!

V obdobju od marca do junija 2015 je bila oddaja Ne se hecat! dobrodelna. Na sporedu je bila ob sobotah na TV SLO 1, kjer je bilo predstavljenih 10 družin iz celotne Slovenije. V oddaji se je zbralo 71.672,21,00 € pomoči.

5.2.5 AKCIJA »POŠTAR PAVLI POLNI ŠOLSKE TORBE«

V juniju 2015 se je že tretje leto zapored začela akcija Pošte Slovenije »Poštar Pavli polni šolske torbe«, v kateri se zbirajo šolske potrebščine za otroke iz socialno šibkejših družin. V akciji so se zbirala finančna in materialna sredstva. Ob zaključku akcije v avgustu 2015 je ZPMS razdelila 11.466 različnih šolskih potrebščin. K tej številki je Pošta Slovenija dodala še 6.050 dodatnih potrebščin, ki sta jih prispevali podjetji Kopija-nova in FTN. Donacijo šolskih potrebščin so za akcijo Poštar Pavli prispevali tudi zaposleni podjetja KPGM. Donacijo v vrednosti 2.500,00 € je prispevalo podjetje HYL A (2.500,00 € pa so namenili za letovanje otrok). Vse šolske potrebščine so bile razdeljene med 33 članic ZPMS.

5.2.6 AKCIJA SKIRO

Janez Anžič je skupaj z ZPMS v juliju 2015 izpeljal akcijo SKIRO. S skirojem je prevozil pot iz Medvod do Pašmana (Hrvaška). Sredstva, ki so se zbirala preko SMS donacij in s pomočjo donatorjev, so bila namenjena za zdravstvene terapije invalidnih deklic Zale in Anje. Akcija bo deklicam omogočila zdravstvene terapije v vrednosti 2.800,00€.

5.2.7 KOŠARKARSKI TABOR GORANA DRAGIČA

V juniju in juliju 2015 se je na Rogli odvijal košarkarski kamp Gorana Dragiča za osnovnošolce. S pomočjo podjetja Spar se je tabora udeležilo 10 otrok iz socialno šibkih družin. Pod vodstvom Gorana in ostalih trenerjev so otroci svoje košarkarsko znanje še nadgradili.

5.2.8 AKCIJA SITI BESED

V šolskem letu 2014/2015 (do junija 2015) je kosilo iz akcije Siti besed prejelo 285 učencev iz 79 šol.

Akcija Siti besed se je nadaljevala v šolskem letu 2015/2016 in sicer je bilo sredstev samo še za štiri mesece (od septembra 2015 do decembra 2015). Na akcijo se je odzvalo 123 osnovnih šol in prijavilo 597 učenek in učencev. Komisija za socialna vprašanja in humanitarne projekte pri ZPMS je na podlagi kriterijev odločila, da se odobri plačilo kosila otrokom oz. družinam, ki imajo dohodek na člana družine manjši od 22,43 % povprečne mesečne plače zaposlenega v RS. Odobrena kosila so bila plačana za 177 učencev in učenek iz 63 osnovnih šol.

Od januarja do decembra 2015 je bilo za akcijo Siti besed namenjenih 90.766,31 €.

5.2.9 DRUŽBENO ODGOVORNA AKCIJA ODSITIRAMO NOVE SVETOVE

Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana je v sezoni 2015/2016 ponovno pristopilo s projektom Odsitiramo nove svetove in je zagotovilo 69 abonmajev za otroke in mladostnike iz socialno ogroženih družin (30 abonmajev CICIBAN MATINEJA, 20 abonmajev NAJST, 19 DIJAŠKIH abonmajev).

5.2.10 »20 DOBRIH NOVIC ZA 20 DRUŽIN«

Dobrodelna akcija »20 dobrih novic za 20 družin« sovpada z 20-letnico samostojnega delovanja Pošte Slovenije, ki jo je praznovala leta 2015. Ob tej priložnosti so se odločili, da bodo v mesecu decembru ZPMS-ju donirali 20.000,00 € za 20 družine iz celotne Slovenije, ki potrebujejo pomoč (vsaka družina je prejela 1.000,00€ pomoči).

5.2.11 L'OCCITANE SLOVENIJA

Podjetje L'occitane Slovenija je družbeno odgovorno podjetje, ki se je v letu 2015 odločilo, da bo skupaj z ZPMS izpeljalo akcijo zbiranja finančnih sredstev za nakup pripomočkov za vid za otroke in mladostnike iz socialno šibkih družin. Podjetje je namenilo 3.500,00 € sredstev.

5.2.12 KVIZ VEM

Televizijski kviz Vem! je bil v mesecu decembru 2015 dobrodelen. V sodelovanju z ZPMS so v decembrski oddaji kviza pomagali dvema družinama. Zbranih je bilo 8.040,00 € sredstev preko telefonske linije 090. Podjetje Menart je družini presenetilo z družabnimi igrami. Poleg zbrane finančne pomoči, so ustvarjalci oddaje zbrali Desetake (Europark Maribor, Citypark Ljubljana, Center Interspar Vič in Citycenter Celje) v vrednosti 1.000,00 €, ki so bili prav tako predani družinama.

5.2.13 RAZSTAVA VRABČEK FIRBČEK

Oblikovalka in ilustratorica Irena Gubanc je svojo interaktivno razstavo Vrabček Firbček odkriva stare poklice donirala ZPMS-ju. Pravljčni kvadri so po gostovanjih v galerijskih in muzejskih prostorih svoje končno domovanje našli v velenjski Vili Rožle (MDPM Velenje) in v počitniškem domu Vila v Kranjski gori (ZPM Ljubljana Moste-Polje). Kvadre je izdelalo in sponzoriralo podjetje Kobi interieri d.o.o.

5.3 SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI

5.3.1 SOCIALNI POLOŽAJ MLADIH V SLOVENIJI 2013-2014

V mesecu januarju 2015 se je ZPMS udeležila skupne seje Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide ter Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino v Državnem zboru RS. Namen seje je bilo obravnavanje tematike Vpliv recesije na socialni položaj v Sloveniji 2013 – 2014, s poudarkom na položaju otrok. Skupaj s Slovensko fundacijo za UNICEF je ZPMS pripravila stališča in predloge za izboljšanje položaja otrok in družin v Sloveniji, ki smo jih naslovili na poslance obeh odborov.

Seje so se s strani ZPMS udeležili Uroš Brezovšek, podpredsednik ZPMS, Breda Krašna, generalna sekretarka ZPMS, Anita Ogulin, predsednica Komisije za socialne in humanitarne zadeve pri ZPMS in predsednica ZPM Moste Polje ter Tanja Petek, sekretarka ZPM Moste Polje.

5.3.2 ODPIS DOLGOV NAJREVNEJŠIM

V Ljubljani je bil v mesecu juliju 2015 podpisan sporazum o izvedbi odpisa dolgov, kamor sodi tudi reševanje problematike deložiranih družin. V tem projektu se je ZPMS na pobudo Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) povezal z Rdečim Križem Slovenije, Slovensko Karitas in Republiškim stanovanjskim skladom. Posebna komisija, v katero so vključene tudi vse tri humanitarne organizacije, bo odločala o dodelitvi stanovanj deložiranim družinam, ki bodo v teh stanovanjih nastanjene začasno. Po predvidevanjih bo na razpolago 11 stanovanj na različnih lokacijah po Sloveniji.

6 TEDEN OTROKA®

6.1 KRATEK OPIS PROGRAMA

Teden otroka® je projekt ZPMS, ki poteka vsako leto prvi teden v mesecu oktobru. V Tednu otroka® se organizirajo različni prostočasni in razvedrilni programi za otroke v vseh večjih krajih po Sloveniji. Projekt temelji na obeleževanju Svetovnega dneva otroka, ki ga je leta 1956 priznala Generalna skupščina Združenih narodov, Mednarodna zveza za varstvo otrok (I.V.C.W.) in Mednarodni fond za pomoč otrokom Unicef pa sta od leta 1957 skrbela za obeleževanje tega dne.

Po priporočilih ZN se Svetovni dan otroka (zasledi se tudi termin »Mednarodni otroški dan«) praznuje prvi ponedeljek oktobra.

Tudi v letu 2015 smo Teden otroka® (potekal je od 5. do 11. oktobra) povezali s temo Otroških parlamentov®. Pasti mladostništva, ki so jo mladi parlamentarci izbrali na 25. zasedanju nacionalnega Otroškega parlamenta®, 13. aprila 2015, v Državnem zboru RS. Mladostništvo (ali adolescenca) je razvojno obdobje med otroštvom in odraslostjo. V tem obdobju je še posebej pomembno kakovostno komuniciranje med mladostnikom in družino (starši, skrbniki, sorojenci, stari starši, sorodniki), sovrstniki, učitelji in mentorji ter širšim družbenim okoljem. Komuniciranje omogoča prenašanje sporočil z izgovorjeno, napisano besedo, govorico telesa, likovno ali glasbeno govorico ter na druge načine.

6.2 KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015

6.2.1 SMERNICE OB TEDNU OTROKA®

Kot vsako leto je Nacionalni odbor za otrokove pravice pri ZPMS pripravil smernice ob Tednu otroka®. V njih so skušali poudariti, kako pomembno in nujno je kakovostno sporazumevanje otroka ali mladostnika z drugo osebo. Komuniciranje je vedno dvosmeren odnos, v katerem udeleženci sporočila pošiljajo, sprejemajo, zaznavajo in interpretirajo. Vse prevečkrat pa z otroki poteka le enosmerna komunikacija z razlago, zapovedjo, ukazom, opozorilom, prošnjo ali prepovedjo, ne da bi ob tem imel otrok možnost vprašati ali argumentirati svoje stališče.

6.2.2 POSLANICA OB TEDNU OTROKA®

Poslanico je kot pesem z naslovom Nekaj ti moram povedat zapisal Andrej Rozman – Roza in je bila zelo dobro sprejeta tako med otroki, kot tudi odraslimi.

6.2.3 UVODNA PRIREDITEV V TEDNU OTROKA®

Na Pogačarjevem trgu smo v soboto, 3. 10. 2015, ZPMS in naša ljubljanska društva in zveze v sodelovanju z Hitradiem Center in Srednjo šolo za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo, pripravili brezplačne delavnice za otroke, povezane z letošnjo temo. Med krajšim uradnim delom sta zbrane nagovorila tudi predsednik RS Borut Pahor in podžupan MOL Dejan Crnek. Dogodka so se udeležili tudi mladi iz DPM Mojca Novo mesto.

Uvodoma je zbrane nagovoril predsednik Otroškega parlamenta® Ciril Cerovšek: »Ne želimo si preprirov, sporov in okolja, kjer ne moremo priti do izraza, temveč potrebujemo okolje, kjer se bo vsak od otrok počutil varnega, ljubljenega in bo imel možnost spoznavanja samega sebe. Potrebujemo okolje

inovativnega razmišljanja in dobre družbe, kjer se bo lahko otrok soočil s svojimi strahovi-s tremo in bo imel možnost nekaj povedati.«

Predsednica ZPMS, Darja Groznik je poudarila, da moramo odrasli biti pripravljeni slišati in prisluhniti vsemu, kar nam otroci in mladi sporočajo. Podžupan MOL, Dejan Crnek in Predsednik RS, Borut Pahor pa sta izpostavila pomen organizacij, kot je ZPMS, ki se trudi za širjenje in upoštevanje glasu otrok.

Seznam dogodkov, ki so jih v Tednu otroka® pripravile naše zveze in društva smo objavili na spletni strani www.zpms.si.

6.2.4 SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI

Pri uvodnem dogodku na Pogačarjevem trgu so sodelovali ZPM Ljubljana Moste Polje, ZPM Ljubljana Vič Rudnik, ZPM Ljubljana Center in Šiška ter MZPM Ljubljana. Prav tako smo sodelovali z Hitradiem center in Srednjo šolo za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo.



K uspešni izvedbi tega programa so pripomogli z donacijo tudi zaposleni iz NLB.

7 LETOVANJA

- Nova celostna podoba Pomežik soncu®
- Organizatorji letovanj so v letu 2015 peljali na letovanje 10.096 otrok, od tega 2.929 otrok popolnoma brezplačno
- ZPMS je razdelila 142.920,06 € in omogočila letovanje 351 otrokom iz socialno ogroženih družin in 83 otrokom s posebnimi potrebami
- Uspešno izvedeni izobraževanja v Kranjski Gori in Pacugu



7.1 PROSTI ČAS IN LETOVANJA

Je tradicionalni program organiziranja različnih oblik za kakovostno preživljanje prostega časa otrok in mladostnikov. Deluje na načelih enakih možnosti za vse otroke in prostovoljstva. Vsebina programa se nanaša na organizacijo letovanj za otroke in mladostnike, organizacijo letovanj iz socialno manj spodbudnih okolij in otrok s posebnimi potrebami, na organizacijo izobraževanj organizatorjev in izvajalcev letovanj, na zbiranje in razdelitev sredstev za letovanja in zimovanja in na vzpostavitev enotnih standardov za izvedbo letovanj v kapacitetah članic ZPMS, ki so v lasti ali upravljanju izvajalcev letovanj.

7.2 KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015

7.2.1 IZOBRAŽEVANJE

V letu 2015 je Nacionalni odbor za prosti čas in letovanje organiziral dva seminarja za pedagoške vodje na letovanjih. Prvi je bil 5. in 6. junija 2015 v Kranjski Gori v organizaciji ZPM Ljubljana Moste Polje. Udeleženci so poslušali predavanje Nine Babič o motivaciji vzgojiteljev na letovanjih in predavanje Marka Juhanta o otrokovih dolžnostih, DPM Kropa pa je pripravila delavnico o gibalnih in rajalnih igrah. Drugi seminar je bil 6. in 7. novembra 2015 v Pacugu v organizaciji ZPM Ljubljana Vič Rudnik. Udeleženci so poslušali predavanje Katarine Habe o psihologiji mladostnikov, predavanje Gorazda Mravljeta o motnjah hranjenja in predavanje Društva Sprememba o vrstniškem nasilju.

7.2.2 ZBIRANJE IN RAZDELITEV SREDSTEV

ZPMS je 10. 4. 2015 objavila Interna razpisa za izbiro organizatorjev letovanj za otroke s posebnimi potrebami – FIHO in za izbiro organizatorjev letovanj iz sredstev humanitarnega programa Pomežik soncu® 2015. Do 10. 6. 2015 se je zbralo za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin 115.830 € in na letovanje smo poslali 351 otrok. Za letovanje otrok s posebnimi potrebami pa smo na razpisu FIHA uspeli dobiti 25.200 € in poslali na letovanje 72 otrok. Konec leta 2015 nam je FIHO zagotovil še dodatnih 1.890,06 €, tako da je 11 otrok s posebnimi potrebami letovalo v Počitniškem domu Vila v Kranjski Gori. Posebnost programa letovanja otrok s posebnimi potrebami pri ZPMS je, da ti otroci letujejo z vrstniki, ki nimajo posebnih potreb, in kolikor je le mogoče v istem programu, česar drugi

organizatorji (invalidska društva in zveze) praviloma ne zagotavljajo. Skupaj s sredstvi donatorjev in sredstvi FIHO lahko otrokom s posebnimi potrebami zagotovimo ustrezne in brezplačne počitnice.

Na objavljena razpisa za 11-dnevno letovanje se je odzvalo 23 organizatorjev letovanj za sredstva FIHO in 29 organizatorjev za sredstva iz akcije Pomežik soncu®. Z organizatorji letovanj so bile sklenjene pogodbe, poročila o letovanju pa so prvič oddajali na spletnem obrazcu 1-ka. Vsa oddana poročila so bila popolna in pravočasna. Vsi organizatorji so spoštovali sklep sprejet na NO za prosti čas in letovanje in na UO ZPMS, da otroci letujejo v kapacitetah, ki jih imajo v upravljanju ali lastništvu članice ZPMS (društva in zveze). Prostovoljci so na letovanjih opravili 16.270 prostovoljnih ur.

7.3 ZDRAVSTVENA LETOVANJA

ZPMS sama ni direktni organizator zdravstvenih letovanj otrok in šolarjev v Sloveniji in posledično tudi nismo pogodbeni partner Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki vsako leto razpiše Javni razpis za izbiro organizatorjev zdravstvenih letovanj otrok in šolarjev. So pa naše članice zelo pomemben organizator letovanj za predšolske otroke in šolarje v Sloveniji, ki se v veliki meri prijavljajo na javni razpis.

Skrb za organiziran in kakovostno preživeti prosti čas mladih je ena izmed naših temeljnih vsebin in oblik dela in tudi predstavlja eno od osnov za krepitev telesnega in duševnega zdravja odraščajoče populacije. V vseh letih (več kot šestdeset) našega delovanja smo si pridobili veliko znanj in izkušenj pri delu z otroki in mladostniki, naše članice (zveze in društva) pa so bile zmeraj tudi dober, zanesljiv, skrben in korekten izvajalec zdravstvenega letovanja otrok, katerega naročnik je ZZZS. Vsi naši programi so v osnovi preventivnega značaja, gledano bodisi iz socialnega, sociološkega, zdravstvenega, vzgojnega ali izobraževalnega stališča.

Dolgoletna tradicija organiziranja letovanj za socialno ali zdravstveno ogrožene otroke in mladostnike, kot tudi za tiste mlade, ki nimajo omenjenih težav, je del našega poslanstva in je trdno vpeta v socialne mreže družin iz cele Slovenije. Mnogim staršem, katerih otroci so pogosteje bolni ali okrevajo po prebolelih boleznih, je do sedaj predstavljalo zdravstveno letovanje edino možnost, na podlagi katere ti otroci, del zdravstvene rehabilitacije preživijo v varni, organizirani sredini, v družbi svojih vrstnikov in popolnoma nestigmatizirani. ZPMS v svoji mreži postavlja relativno visoke standarde, ki jih pričakujemo od organizatorjev letovanj in prav naši standardi so pred leti služili ZZZS, da je oblikoval kriterije za zdravstvena letovanja.

leto	Razpisana sredstva za zdravstvena letovanja
2012	2,091.003,00
2013	1,975.998,00
2014	1,823.704,00
2015	1,660.825,00

Iz tabele je razvidno, da ZZZS že četrto leto manjša sredstva namenjena zdravstvenemu letovanju. Za leto 2015 je bilo razpisanih kar 20 % sredstev manj kot leta 2012.

Leto	Razpisano št. mest za otroke na območju celotne Slovenije
2014	10.658
2015	7.006

V letu 2015 je bilo razpisanih kar 3.652 manj kot leta 2014. Res pa je, da je za leto 2015 ZZSZ povečal prispevek ZZSZ-ja na 25,00 € za dnevno oskrbo otroka.

Leto	Odobreno število otrok s strani ZZSZ članicam ZPMS-ju	Dejansko število otrok, ki so bili na zdravstvenem letovanju s članicami ZPMS-jem
2012	5204	4221
2013	5076	4631
2014	5497	3163
2015	4030	3438

Članice ZPMS, ki so kandidirale na javnem razpisu in bile na njem tudi uspešne, so dobile v letu 2015 odobrenih 4030 mest. Dejansko pa je bilo na letovanju 3438 otrok. V letu 2015 je torej dosežena boljša realizacija (kar 85%), v letu 2014 je bila realizacija zdravstvenih letovanj le 60 %.

Lahko pa tudi v letošnjem letu ugotovimo, da je bila najslabša realizacija glede na odobrena mesta v Trbovljah (17 %), Ilirski Bistrici (19 %), Izoli (29 %) in Novi Gorici (38 %).

7.4 POMEŽIK SONCU®

7.4.1 KRATEK OPIS PROGRAMA

Sodoben čas je povzročil veliko ekonomsko in socialno razliko med otroki. Vse več jih je v času počitnic ostajalo doma, prepuščenih sami sebi in ulici. V letu 1998 je za ZPMS to pomenilo odgovornost in izziv za ukrepanje. S ciljem zmanjševanja socialne izključenosti in zagotavljanje enakih možnosti otrokom za kvalitetno preživljanje počitnic smo se pri ZPMS odzvali s humanitarno pobudo za zbiranje sredstev za financiranje letovanj otrokom iz socialno in materialno ogroženih družin Pomežik soncu®. Osnovni namen humanitarnega programa Pomežik soncu je omogočiti otrokom, ki izhajajo iz družin v socialni stiski, popolnoma brezplačne, sproščujoče, varne, ustvarjalne in aktivne počitnice. Otroke predlagajo šolske svetovalne službe, centri za socialno delo ali posamezniki, pa tudi zdravnik-pediater. Otrokom omogočimo pogoje za kakovostno preživljanje prostega časa, ko se lahko sprostijo, si naberejo novih moči za šolske obveznosti in doživijo nepozabne trenutke. Otroke in mlade vključimo v letovanje skupaj z otroci, ki letujejo samoplačniško. Programi na letovanjih so zasnovani tako, da delujejo preventivno in spodbujajo pozitivne vrednote pri otrocih in mladih.

7.4.2 KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015

7.4.2.1 IZDELAVA NOVE CELOSTNE PODOBE

ZPMS je v letu 2015 posodobila celotno podobo humanitarne akcije Pomežik soncu®. Oblikovanje CGP Pomežika je prevzela naša dolgoletna oblikovalka Alenka Vuk Trotovšek. Nova podoba predstavlja brezskrbne, pozitivne počitniške dni otrok na letovanjih.



7.4.3 ZBIRANJE SREDSTEV

ZPMS je z akcijo zbiranja sredstev začela 8. maja 2015, ko smo v časopis Delo, Slovenske novice, Večer in Primorske novice vložili 195.000 vloženk in poslali UPN obrazce na 36.000 naslovov pravnih oseb. S farmacevtsko družbo Lek smo se dogovorili za vlaganje 4.500 obrazcev v njihovo interno glasilo Kolektiv, ki ga dobijo vsi zaposleni v Leku. V katalog Počitnice 2015, ki ga izdajo ljubljanske zveze in društva, smo vložili 35.000 obrazcev. Akcija zbiranja sredstev se je končala 10. junija 2015, ko smo na podlagi internega razpisa razdelili zbrana sredstva. ZPMS se je prijavila tudi na razpis FIHO in pridobila sredstva za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin, del sredstev pa predstavljajo sredstva, ki jih dobimo po sponzorski pogodbi s farmacevtsko družbo Lek, članom skupine Sandoz.

7.4.4 INTERNI RAZPIS IN RAZDELITEV SREDSTEV

ZPMS je 10. 4. 2015 objavila Interni razpis za izbiro organizatorjev letovanj iz socialno ogroženih družin. Na razpis je se prijavilo 29 organizatorjev letovanj, s katerimi so se sklenile pogodbe o izvedbi letovanj. Po koncu zbiranja sredstev je ZPMS po sklepu Nacionalnega odbora za prosti čas in letovanja odobrila razdelitev 115.830 € sredstev. Po zaključku akcije smo dejansko prek akcije Pomežik soncu® razdelili 111.540 € in brezplačno letovanje omogočili 351-im otrokom.

7.5 SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI

7.5.1 ROKOMETNA REPREZENTANCA

Slovenski rokometas Dragan Gajić je dal pobudo celotni Slovenski rokometni reprezentanci, da pomaga pri zbiranju pomoči za socialno ogrožene otroke. Z zbranimi sredstvi je ZPMS otrokom omogočila letovanja in športne aktivnosti v njihovem prostem času. Akcija je trajala do konca svetovnega prvenstva (1. 2. 2015).

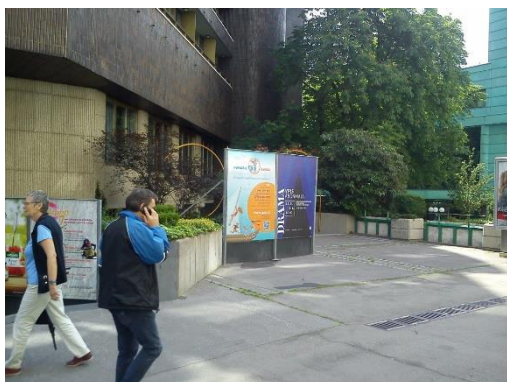
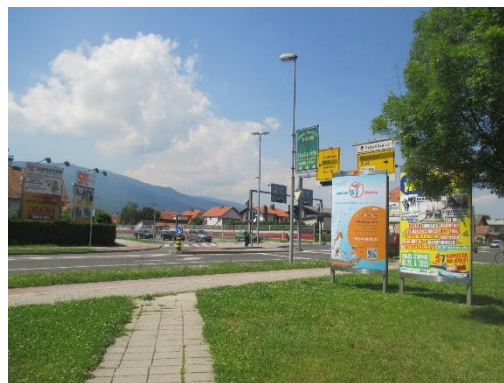
Sredstva smo zbirali prek poslanih SMS z vsebino SMEH (1 EUR) ali SMEH5 (5 EUR) na 1919.

7.5.2 KOMUNALCI SO HUMANITARCI

Na pobudo Javnega holdinga Ljubljana je v okviru Komunalade 2015 potekala tudi humanitarna akcija z imenom »Komunalci smo humanitarci«. Njen cilj je bil, da bi poleti čim več otrok iz socialno ogroženih družin lahko pomežiknilo soncu in objelo morje! Udeleženci dogodka so z SMS donacijami in posebnimi aktivnostmi za letovanje otrok iz socialno šibkejših družin v okviru akcije Pomežik soncu®, zbrali več kot 2.000 €. Pri ZPMS se jim za uspešno izvedeno akcijo iskreno zahvaljujemo in se veselimo sodelovanja tudi v prihodnje.

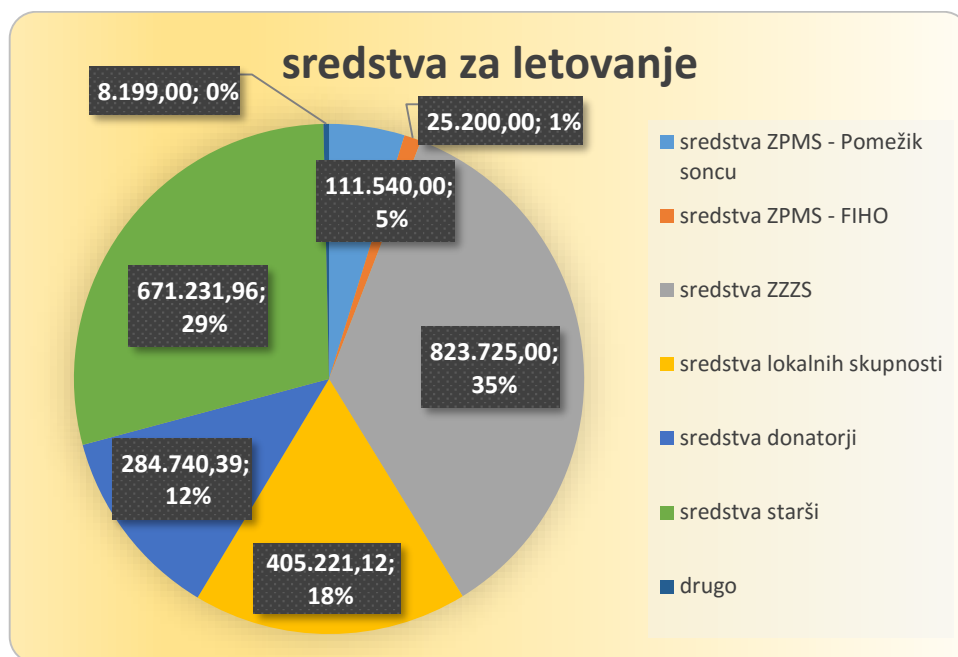
7.6 PROMOCIJA

Sredstva za letovanja prek akcije Pomežik soncu® smo v letu 2015 zbirali s pomočjo TV in radijskih oglasov, oglasov v tiskanih medijih, z oglaševanjem na LPP avtobusih in LPP postajališčih, na Slovenskih železnica, oglasnih mestih Europlakat, TAM TAM, prek SMS sporočil in s pošiljanjem položnic pravnim in fizičnim osebam iz naše baze.





7.7 GRAFIČNI PRIKAZ



Prikazan graf prikazuje sredstva, ki so bila zbrana na ZPMS v okviru akcije Pomežik soncu® in na razpisu FIHO. Sredstva, ki so bila pridobljena na razpisu ZZS, sredstva lokalnih skupnosti, staršev in ostalih donatorjev pa so zbrale naše članice.

8 NATEČAJ EVROPA V ŠOLI

- Tema natečaja Evropa v šoli 2014/2015 je bila Sodelujem, svet oblikujem
- Otroci so ustvarili 8333 del
- Sodelovalo je 555 šol in 607 mentorjev
- V Državnem zboru RS so bila razstavljena nagrajena likovna in foto dela
- Zaključne prireditve v Festivalni dvorani Pionirskega doma se je udeležilo več kot 600 mladih iz celotne Slovenije



8.1 KRATEK OPIS PROGRAMA

Temeljni cilj natečaja Evropa v šoli je učenkam in učencem osnovnih šol ter dijakinjam in dijakom srednjih šol posredovati temeljna znanja in védenja o nekaterih vprašanjih, ki so pomembna za lokalno okolje in hkrati za vse Evropejce. Omogočiti jim želimo možnosti raznovrstnih oblik izražanja njihovega osebnega odnosa do teh vprašanj v skladu z njihovimi sposobnostmi, starostjo in ravno razumevanja družbenih procesov. Natečaj prispeva k ustvarjalnemu soočenju z družbenimi problemi, s katerimi se spopadamo doma, v Evropi in v svetu, ter kreptvi medsebojnega razumevanja, strpnosti in solidarnosti med ljudmi, narodi, etničnimi in jezikovnimi skupinami ter verskimi skupnostmi. S pridobivanjem novih znanj in védenj ter spodbujanjem kritičnega odnosa do dogajanj v ožjem in širšem okolju si želimo v okviru natečaja prispevati k razvijanju ustvarjalnosti, zmožnosti samostojnega, kritičnega mišljenja in presojanja mladih. Poleg tega je cilj natečaja tudi spodbujanje doživljanja in izražanja na vseh področjih umetnostnih zvrsti, zlasti na jezikovnem, likovnem, fotografskem in video področju.

Natečaj je namenjen učencem osnovnih in srednjih šol. Mladi se lahko na razpisano temo izražajo prek literarnega, likovnega, video in fotografskega ustvarjanja ter s povezovanjem med šolami (povezovalni natečaj). Organiziran je od šolske, regionalne do državne ravni. Na šolski ravni sodelujejo mentorji in učitelji različnih predmetov. Regionalni koordinatorji so organizacije Zveze prijateljev mladine Slovenije. Na državni ravni pa natečaj organizira Nacionalni odbor natečaja Evropa v šoli. Najboljši mladi ustvarjalci so nagrajeni na vsakoletni zaključni prireditvi v Ljubljani.

Natečaj Evropa v šoli je v šolskem letu 2014/15 potekal pod naslovom Sodelujem, svet oblikujem in se je povezoval z Evropskim letom za razvoj 2015 z geslom: "Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost".

8.2 KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015

8.2.1 ZBIRANJE IN OCENJEVANJE PRISPELIH DEL

V marcu so regijski koordinatorji zbrali dela iz šol in jih po pregledu in ocenjevanju posredovali na nacionalno raven – ZPMS. Dela so nato pregledale komisije, sestavljene iz treh strokovnjakov za posamezno področje natečaja (literarno, foto, video ...).

8.2.2 ZAKLJUČNA PRIREDITEV NATEČAJA

Na zaključni nacionalni prireditvi, ki je potekala v petek, 8. maja 2015, v Festivalni dvorani Pionirskega doma, so več kot 600 zbranih otrok in njihovih mentorjev nagovorili Kamal Izidor Shaker, predsednik odbora DZ RS za Evropske zadeve, Nataša Adlešič Barba, nacionalna koordinatorica za Evropsko leto za razvoj 2015, Darja Groznik, predsednica ZPMS in Majda Struc, predsednica NO natečaja EVŠ. Govorci so izpostavili pomen natečaja za vpletanje evropskih tematik in razmišljanj o Evropi med učence po celotni Sloveniji. Iz njihovih del pa je začutiti mladostniški optimizem, ustvarjalnost in željo po sodelovanju, kar naj bo zgled tudi odraslim. Prireditev je povezoval Boštjan Gorenc – Pižama, kot glasbeni gost pa je nastopil Trkaj.

Istega dne so nagrajenci literarnega natečaja Evropa v šoli v veliki dvorani Državnega zbora na slavnostni seji Odbora za zadeve Evropske unije, predstavili svoja dela.

Predstavniki NO EVŠ so se udeležili zaključne prireditve v Senovem (ZPM Krško) in v Semiču (DPM Metlika).

8.2.3 RAZSTAVE

V Državnem zboru RS smo 10. 11. 2015, v okviru 7. Slovenskih razvojnih dni postavili razstavo najboljših foto in likovnih del natečaja Evropa v šoli 2014/2015. Razstave se je udeležil tudi predsednik DZ RS, dr. Milan Brglez.

Razstava del je bila postavljena tudi na Ministrstvu za zunanje zadeve in Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani.

8.2.4 OBISK STRASBOURGA IN SODELOVANJE NA EUROSCOLI

S prejemniki prvih nagrad na nacionalni ravni natečaja Evropa v šoli 2014/2015 v kategoriji srednjih šol, smo se konec oktobra udeležili Euroscole in si ogledali mesto Strasbourg. Pridružilo se nam je tudi nekaj mladih parlamentarcev in dijakov Gimnazije Novo mesto. V stavbi parlamenta smo preživeli en dan. Učitelji in spremljevalci so imeli svoj program, mladi iz vseh držav EU (čez 500 jih je bilo) pa so v dopoldanskem delu razpravljali po delovnih skupinah (prihodnost Evrope, okolje in obnovljivi viri, 2015 - evropsko leto razvoja, priseljevanje in vključevanje, itd.), po kosilu pa plenarno. Za vse je to bila izredno zanimiva izkušnja, mladi parlamentarci pa so lahko ugotovili, da je dan potekal skoraj enako kot zasedanje našega nacionalnega otroškega parlamenta.

8.2.5 IZOBRAŽEVANJE MENTORJEV NATEČAJA EVROPA V ŠOLI 2015/2016

Za mentorje natečaja Evropa v šoli 2015/2016 smo skupaj z Ministrstvom za zunanje zadeve v četrtek, 3. 12. 2015, v veliki dvorani Vlade RS pripravili izobraževanje, na katerem smo predstavili natečaj Evropa v šoli 2015/2016 z naslovom Ustvarimo še boljši jutri. Predavali sta Nataša Adlešič Barba in Irma Šinkovec iz Ministrstva za zunanje zadeve RS, predavanja pa se je udeležilo več kot 30 mentorjev iz šol po vsej Sloveniji.

8.3 IZDANE PUBLIKACIJE/ZBORNICI

Nacionalni odbor natečaja Evropa v šoli pri ZPMS je novembra 2015 izdal publikacijo Sodelujem, svet oblikujem, v katerem je pregled nagrajenk in nagrajencev 16. natečaja Evropa v šoli in razpis za šolsko leto 2015/2016. Publikacija je bila izdana v 1400 izvodih, omogočilo pa jo je Ministrstvo za zunanje zadeve RS.

8.4 SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI

V okviru natečaja Evropa v šoli 2014/2015 kot z novim natečajem za šolsko leto 2015/2016 smo tesno sodelovali z Ministrstvom za zunanje zadeve, še posebej z mag. Natašo Adlešič Barba, nacionalno koordinatorico Evropskega leta za razvoj 2015. Omogočili so razstavo nagrajenih likovnih in foto del v okviru 7. Slovenskih razvojnih dni v DZ RS, financirali so izdajo publikacije sodelujem, svet oblikujem in pripomogli k izvedbi zaključne prireditve natečaja za šolsko leto 2014/2015 (plačilo avtobusnega prevoza, priprava in pomoč pri donacijah in nagradah za nagrajence)

9 NACIONALNA MREŽA TOM® (TELEFON ZA OTROKE IN MLADOSTNIKE)

- V letu 2015 smo praznovali 25-letnico delovanja s predstavitevijo zbornika in okroglo mizo
- Odgovorili smo na 29265 klicev/e-vprašanj/klepetov
- Izdali smo zbornik »Odgovori sodobnim izzivom odrasčanja«
- Nov plakat »Težave na netu?«
- Obudili smo regijsko sodelovanje telefonov t.i. zahodnega Balkana



9.1 KRATEK OPIS PROGRAMA

TOM deluje pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije od leta 1990, ko je bil ustanovljen na pobudo Komisije za otrokove pravice. Leta 1995 se je vzpostavila Nacionalna mreža TOM, ko so se različne svetovalne skupine po Sloveniji povezale z enotno brezplačno telefonsko številko 080 1234. Telefon je dosegljiv vsak dan med 12. in 20. uro na brezplačni telefonski številki 116 111. Nova številka je bila uvedena v letu 2012, razlog za spremembo pa je narekovala direktiva Evropske komisije, ki je uvedla poenotenje telefonskih števil za vse humanitarne projekte na območju Evropske unije in eden od njih je storitev »116 111 - telefon za otroke v stiski«.

V okviru Nacionalne mreže TOM aktivno deluje 8 svetovalnih skupin (Idrija, Krško, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Slovenske Konjice, Tolmin in Velenje). Telefonska številka je brezplačna in klicalcem omogoča anonimnost. TOM je edini splošni telefon za otroke in mladostnike v Sloveniji.

Mladi so ena od najbolj intenzivnih skupin uporabnikov spleta, zato smo leta 2007 postavili E-TOM (www.e-tom.si), kjer mladi lahko dobijo informacije o temah, ki jih najpogosteje izpostavijo, imajo pa tudi možnost postaviti vprašanje preko spletnega obrazca. Z namenom nudenja čim hitrejših odgovorov, smo februarja 2013 odprli tudi spletno klepetalnico, ki deluje na <http://www.e-tom.si/klepetalnica>.

Naša posebnost je, da TOM ni izključno krizni telefon, zato lahko izvajamo tako preventivo kot kurativo v socialnem varstvu. Pomembna razlika je tudi enostavna dostopnost in anonimnost, saj otrokom in mladostnikom ni potrebno prestopiti praga institucij in se fizično izpostaviti, vendar lahko kljub temu svojo trenutno težavo uspešno rešijo. Doktrina TOM-a temelji na razvojni psihologiji. Z zaupnim in anonimnim svetovanjem, usmerjanjem in informiranjem po telefonu spodbuja mlade, da konstruktivno rešujejo probleme, konflikte, dileme. Sporočilo TOM-a se glasi: mladim želimo prisluhniti in jim pokazati, kako lahko sami uspešno rešujejo probleme.

TOM telefon je med mladimi dobro poznan, v organizaciji skrbimo za strokovno delo, uspešno sodelujemo z drugimi organizacijami na področju varstva otrok in mladostnikov in prepričani smo, da delamo dobro – vsi skupaj. Več kot 10 let v Sloveniji ne beležimo samomora mladih do 15 let in verjamemo, da je to rezultat dela celotnega sistema.

TOM je lani obeležil 25-letnico delovanja in ob tej obletnici je predsednik nacionalne mreže TOM dr. Albert Mrgole izpostavil, da stabilnost ustanove TOM zagotavlja točko varnosti in razpoložljivosti.

Sporočilo telefona TOM je: »Tukaj smo na voljo vsak dan med 12. in 20. uro.« Z drugimi besedami, vselej bo nekdo od odraslih na voljo za odziv. Vselej bo nekdo, ki se bo odzval, prisluhnil, skušal razumeti, poiskati smisel, pomagal poimenovati temeljno čustveno dogajanje. Vloga svetovalcev na TOM je otrokom in mladim omogočiti, da svoja vprašanja, dileme, stiske, strahove, trenutne vzgibe delijo in pripeljejo v varno pristanišče odrasle odzivnosti.

9.2 KLJUČNE AKTIVNOSTI V LETU 2015

9.2.1 SVETOVANJE

Skozi vse leto smo zagotavljali osnovne tehnične pogoje dela za telefonsko in e-svetovanje v sodelovanju s Telekomom Slovenije, ki omogoča za vse klicorce brezplačne telefonske pogovore.

TOM telefon deluje vsak dan od 12. do 20. ure, vprašanje preko e-pošte lahko mladi zastavijo kadarkoli preko obrazca na spletni strani www-e-tom.si, klepetalnica (chat) pa je deloval povprečno dve do štiri ure tedensko.

V obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2015 smo prejeli 29265 telefonskih klicev in opravili 5698 svetovalnih pogovorov. Odgovorili smo na 497 vprašanj preko e-pošte, 4 preko FB in na 374 vprašanj v klepetalnici. Skupaj: 29265 kontaktov.

9.2.2 IZOBRAŽEVANJE SVETOVALCEV

V programu je bilo v letu 2015 aktivnih 145 svetovalcev – prostovoljcev, ki so skupno opravili 5985 ur prostovoljskega dela.

Idrija	- 5 prostovoljcev,	206 prostovoljskih ur,
Krško	- 12 prostovoljcev,	284 prostovoljskih ur,
Ljubljana	- 45 prostovoljcev,	1650 prostovoljskih ur,
Maribor	- 27 prostovoljcev,	1801 prostovoljskih ur,
Murska Sobota	- 15 prostovoljcev,	736 prostovoljskih ur,
Slovenske Konjice	- 17 prostovoljcev,	452 prostovoljskih ur,
Tolmin	- 6 prostovoljcev,	210 prostovoljskih ur in
Velenje	- 18 prostovoljcev,	690 prostovoljskih ur.

Kot posebnost velja omeniti, da so v Mariboru in Ljubljani svetovalno delo opravljajo tudi delavci zaposleni preko javnih del.

Svetovalci/prostovoljci morajo biti za svoje delo strokovno usposobljeni, kar pomeni, da se morajo pred pričetkom dela udeležiti osnovnega izobraževanja. Temu sledi še usposabljanje, ki poteka v prisotnosti že izkušenega svetovalca in kjer se svetovalec seznani z dejanskim delom. Svetovalci so bili deležni supervizijskih srečanj (skupaj 47), hkrati pa se dodatno izpopolnjujejo v obliki predavanj in obiskov različnih institucij, kamor najpogosteje napotimo naše klicorce.

Osnovno izobraževanje za svetovalce na TOM telefonu smo organizirali v Ljubljani (2 skupini) in v Mariboru.

Dodatna izobraževanja za svetovalce vseh svetovalnih skupin smo organizirali:

- od 22. do 24. 5. 2015 v Poreču (51 udeležencev), kjer so nas prijazno gostili sodelavci iz ZPM Maribor. Letos smo najprej obnovili nekaj vsebin temeljnega izobraževanja, obravnavali pa smo tudi načela varne odzivnosti, in delali na izbranih primerih, ki so jih izpostavili udeleženci. V nadaljevanju smo predstavili prenovljen obrazec za evidenco klicev in nova internetno bazo. Ponovno smo se medsebojno uglasili v izkušnji povezanosti različnih generacij prostovoljcev in z novimi udeleženci. Strokovni del je vodil predsednik NM TOM dr. Albert Mrgole.
- 3. 10. 2015 smo se v tednu otroka srečali v Ljubljani (38 udeležencev) in obravnavali multidisciplinarne krizne time (Frančiška Premzel), projekt Spletno oko (Andrej Motl), projekt Logout in delovanje kriminalistične policije v primerih nasilja ter spletnega nasilja (Neža Miklič).

9.2.3 PROJEKT CENTER ZA VARNEJŠI INTERNET SLOVENIJA

Projekt Center za varnejši internet Slovenija združuje tri komponente: SAFE-SI - osveščanje o varni rabi interneta in novih tehnologij; TOM telefon - telefonsko linijo za pomoč mladim in njihovim staršem, ki se znajdejo v težavah, povezanih z uporabo interneta; SPLETNO OKO - točko za anonimno prijavo nelegalnih spletnih vsebin, kamor sodijo spolne zlorabe otrok (otroška pornografija) in sovražni govor.

Kot partnerji Centra za varnejši internet Slovenija, smo sodelovali v Svetu partnerjev projekta (t.i. Management Committee) 11. 6. in 2. 12. 2015.

Udeležili smo se dveh INSAFE seminarjev in sicer v Pragi (od 27.-28. 5. 2015) in v Varšavi (8.-10. 12. 2015).

S prijavo na razpis za obdobje januar 2015 – junij 2016 smo bili s konzorcijskimi partnerji uspešni in tako smo nadaljevali s projektom, ki ga sofinancirata MIZŠ in Evropska komisija.

9.2.4 DELOVANJE NACIONALNE MREŽE, SEJE, RAZPISI

Sejo sveta NM TOM Nacionalne mreže TOM smo izvedli 3. marca 2015 in 24. maja 2015.

V letu 2015 smo se prijavi na razpise MDDSZEM (večletni), Mestna občina Ljubljana (MOL) (enoletni), MOL (javna dela), ZRSZ Javna dela 2015 (enoletni) in pripravili vlogo za Evropsko komisijo za projekt Center za varnejši internet Slovenija za obdobje julij 2016 – december 2018, ki smo jo oddali v januarju 2016.

V letu 2015 je bil TOM telefon sofinanciran s strani:

- Ministrstva za delo družino, socialne zadeve in enake možnosti (Nacionalna mreža TOM) ter
- Evropske komisije kot konzorcijski partner (Center za varnejši internet Slovenije)
- Zavoda RS za zaposlovanje (Javna dela).

Na MOL z razpisi v letu 2015 nismo bili uspešni.

Vsak mesec smo pripravili zahtevek s statistikami za MDDSZEM, v februarju smo oddali končno poročilo, v juliju pa delno. Aprila in novembra smo oddali delna poročila za Evropsko komisijo in MIZŠ, vmesne statistike pa smo na Evropsko komisijo oddali julija in oktobra.

Od septembra do decembra smo oddajali mesečne zahtevke na ZRSZ.

9.3 IZDANE PUBLIKACIJE/ZBORNICI

Ob 25-letnici delovanja TOM telefona smo izdali zbornik Odgovori sodobnim izzivom odraščanja, ki smo ga pripravili z namenom, da zberemo sodobne izkušnje in znanja pri odzivnosti in svetovanju otrokom in mladostnikom ter uporabnikom TOM telefona®. K sodelovanju smo povabili tudi strokovnjake z bogatimi izkušnjami, ki v vsakdanji praksi delujejo na področjih, povezanih z mladimi.

Odgovori sodobnim izzivom odraščanja je zbornik strokovnih prispevkov, ki predstavljajo pregled aktualnih vprašanj odraščajočih v Sloveniji. V njem je zbranih 14 strokovnih prispevkov trinajstih različnih avtorjev. Vsi so strokovnjaki na področju dela z mladimi v Sloveniji. V zborniku so predstavljene teme, kot so spolnost, motnje hranjenja, samopoškodovanje, odnosi v družini, ločitve, odvisnosti, medvrstniško nasilje, vloga policije pri obravnavi nasilja, težave mladih na spletu in druge.

Želja avtorjev zbornika je, da postane učni pripomoček vseh, ki se dnevno srečujejo z otroki in mladostniki. Svoje mesto naj bi našel predvsem v osnovnih in srednjih šolah ter centrih za socialno delo, v pomoč pa je lahko tudi staršem.



9.4 SODELOVANJE IN POVEZOVANJE Z DRUGIMI

9.4.1 10-LETNICA NADEL SRBIJA

Zveza prijateljev mladine Slovenije, program Telefon za otroke in mladostnike – TOM® je bila s strani SOS Nacionalne DEčije Linije – NADEL Srbija objavljena na praznovanje ob 10-letnici njihovega dela. Srečanje je potekalo v Beogradu, 6. 10. 2015, na Belem Dvoru. Prireditve sta se v imenu ZPMS in TOM telefona udeležili Breda Krašna, generalna sekretarka ZPMS in Zdenka Švaljek, strokovna vodja nacionalne mreže TOM.

Svečanost - DECENIJA SA DECOM I MLADIMA - je odprla ustanoviteljica in pokroviteljica SOS otroške linije Srbije, njeno kraljevsko visočanstvo princesa Katarina Karađorđević. Prisotni so bili tudi predstavniki pristojnega ministrstva, UNICEFA Srbije, drugi sodelavci in predstavniki iz nekaterih nekdanjih Jugoslovanskih republik (Makedonija, Črna Gora, Hrvaška, Slovenija).

Po začetni prireditvi je potekala okrogla miza na temo »Vloga družbe v borbi proti nasilju nad otrokom«, na kateri so sodelovali različni strokovnjaki, sodelavci in predstavniki različnih organizacij.

9.4.2 SIXTH REGIONAL CONSULTATION – CHILD HELPLINE INTERNATIONAL

9. in 10. novembra se je dr. Albert Mrgole, predsednik NM TOM, udeležil 6. evropskega regionalnega posveta otroških telefonov, v Strasbourgu. Posvet organizira Child Helpline International, ki združuje vse otroške telefone po svetu in katere polnopravna članica je tudi TOM telefon.

The Global Network of Child Helplines Membership as of December 2014

Europe	
Full Members	
Albania	■ Child Rights CA
Austria	■ Rat Auf Draht 147
Belarus	■ Smorgon Society Information centre on children and Human Rights Education
	■ Pominane
Belgium	■ Ecoute d'Enfants (EdE)
	■ Kinder- en Jongerentelefoon (KJT)
Croatia	■ Hrabritelefon
Czech Republic	■ Safetyline
Denmark	■ Bornsvikar
Estonia	■ Lapsemure
Finland	■ Mannerheim League for child welfare
France	■ Allo Enfants En Danger 119
Germany	■ Nummer Gegen Kummer
Greece	■ Smile Of The Child
	■ Helpline Connection
Hungary	■ Kek Vonal
Iceland	■ Red Cross 1717
Ireland	■ ISPCC Childline
Israel	■ Natal Hotline
	■ ERAN
Italy	■ Telefono Azzurro
Latvia	■ Children Youth Trust Phone
	■ Hotline 8006008
Lithuania	■ Vaiku Linija
Luxemburg	■ Kanner Jugendtelefon
Macedonia	■ First Children's Embassy
Montenegro	■ NGO Children First
Netherlands	■ De Kindertelefoon
Norway	■ Alarm Center
	■ Red Cross
Poland	■ Nobody's Children Foundation - Helpline.org.pl
	■ Nobody's Children Foundation - 116111
Portugal	■ SOS Crianca
Romania	■ Asociati Telefonul Copilului
Russia	■ NFPPC
Serbia	■ SOS Childline
Slovakia	■ LDI
Slovenia	■ TOM
Spain	■ Fundación Anar
Sweden	■ BRIS
Switzerland	■ Pro juventute 147
UK	■ Childline/NSPCC
	■ Get Connected
	■ Muslim Youth
	■ Runaway Helpline
Associate Members	
Armenia	■ Child Rights Orientation Centre
Azerbaijan	■ Reliable Future NGO
Bulgaria	■ Animus Association
Georgia	■ Public Health and Medicine Development Fund of Georgia
Liechtenstein	■ Sorgentelefon Kinder und Jugendliche
Malta	■ Support Line 179
	■ SOS Malta
Turkey	■ Association for Solidarity with The Freedom- Deprived Juvenile
Ukraine	■ La Strada

9.5 ROJSTNI DAN TOM TELEFONA®

20. november je svetovni dan otroka in hkrati tudi dan, ko je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela Konvencijo o otrokovih pravicah. Ta dan je tudi rojstni dan TOM telefona. Praznovanje 25-letnice delovanja TOM telefona je bilo 19. in 20. novembra 2015 v Srebrnem salonu hotela Union v Ljubljani. Ob tej priložnosti smo opozorili na pomen našega programa in javnosti predstavili probleme in stiske, ki jih vsakodnevno doživljajo otroci in mladostniki v Sloveniji.

9.5.1 PREDSTAVITEV ZBORNİKA

V četrtek, 19. 11. 2015, je potekala predstavitev zbornika »Odgovori sodobnim izzivom odraščanja«. Pokroviteljica dogodka je bila ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, dr. Anja Kopač Mrak, ki je v uvodnem nagovoru med drugim povedala: *»TOM telefon, ki ga je ZPMS pred 25 leti ponudila otrokom in mladostnikom, je več kot primer dobre prakse. Najbrž si ne moremo niti predstavljati, kakšne so stiske otrok, kako nemočni in obupani so, ko v svoji bližini nimajo zaupnika. Ko gledajo, poslušajo in tudi občutijo nasilje, zlorabe in zanemarjanje. Kako dobro in prav je, da imajo takrat nekoga, ki ga lahko pokličejo, pokličejo nekam, kjer najdejo najprej toplino in srčnost, potem pa še strokovni nasvet«.*

Na predstavitvi zbornika, ki ga je vodila Maja Ratej, so sodelovali tudi naslednji avtorji prispevkov: dr. Albert Mrgole, predsednik nacionalne mreže TOM, Eva Hrovat Kuhar, šolska svetovalna delavka, supervizorka ljubljanske svetovalne skupine, Francka Premzel, CSD Maribor, Neža Miklič, predavateljica na policijski akademiji in bivša vodja oddelka za mladoletniško kriminaliteto na GPU, Maja Vreča, Arnes, dr. Petra Gregorčič Mrvar, Filozofska fakulteta UL, oddelek za pedagogiko in dr. Boštjan Bajec, Filozofska fakulteta UL, oddelek za psihologijo.

9.5.2 OKROGLA MIZA »STISKE OTROK V POSTOPKU LOČITVE«

Otroci v procesu ločevanja staršev in v dinamiki življenja po ločitvi nimajo vpliva, ki bi bil lahko odločilen. So v položaju, ko morajo sprejeti odločitve odraslih. Ko otroci izgubljajo varni temelj navezanosti v družinah, ko so predmet obračunavanja med ločenima partnerjema, ko živijo razcep travmatične izgube, preživljajo stiske, kjer potrebujejo pomoč. O soočanju s stiskami otrok ob ločitvi smo na okrogli mizi izmenjali izkušnje delovanja različnih ustanov in svetovalnih praks.

V petek, 20.11.2015, je potekala okrogla miza »Stiske otrok v postopku ločitve«, katere pokrovitelj je bil predsednik države Borut Pahor.

Na okroglo mizo so bili vabljeni tudi prostovoljci drugih nevladnih organizacij, strokovni delavci centrov za socialno delo in šolski svetovalni delavci. Po uvodnem nagovoru predsednika RS Boruta Pahorja in zahvali ustanoviteljicam telefona dr. Gabi Čačinovič Vogrinčič in dr. Ljubici Marjanovič Umek, se je praznovanje nadaljevalo z okroglo mizo, ki jo je moderirala Jana Papler Bajželj in na kateri so sodelovali: Ciril Cerovšek, predsednik otroškega parlamenta, Albert Mrgole, predsednika nacionalne mreže TOM, Eva Hrovat Kuhar, šolska svetovalna delavka in supervizorka, Irena Velič, CSD Ljubljana Šiška in Valerija Stušek, odvetnica.

9.5.3 PRAZNOVANJE 25-LETNICE TOM TELEFONA – REGIONALNO SREČANJE PREDSTAVNIKOV OTROŠKIH TELEFONOV T.I. ZAHODNEGA BALKANA

Veseli smo, ker smo ob praznovanju 25-letnice TOM telefona imeli možnost prvič pri nas gostiti kolege in kolegice iz Hrvaške (Hrabri telefon), Črne gore (NVO Djeca prije svega), Srbije (NADEL – SOS dječja linija) in Makedonije (Megjashi - First Children's Embassy in the World Megjashi).

Gostje so se udeležili predstavitve zbornika »Odgovori sodobnim izzivom odraščanja«, za katerega so tudi izrazili željo po prevodu, okrogle mize »Stiske otrok v postopku ločitve« in delavnice, na kateri so prostovoljci predstavili primere dobre prakse pri vsaki od navzočih organizacij. Srečanje je potekalo 19.-20. novembra 2015.

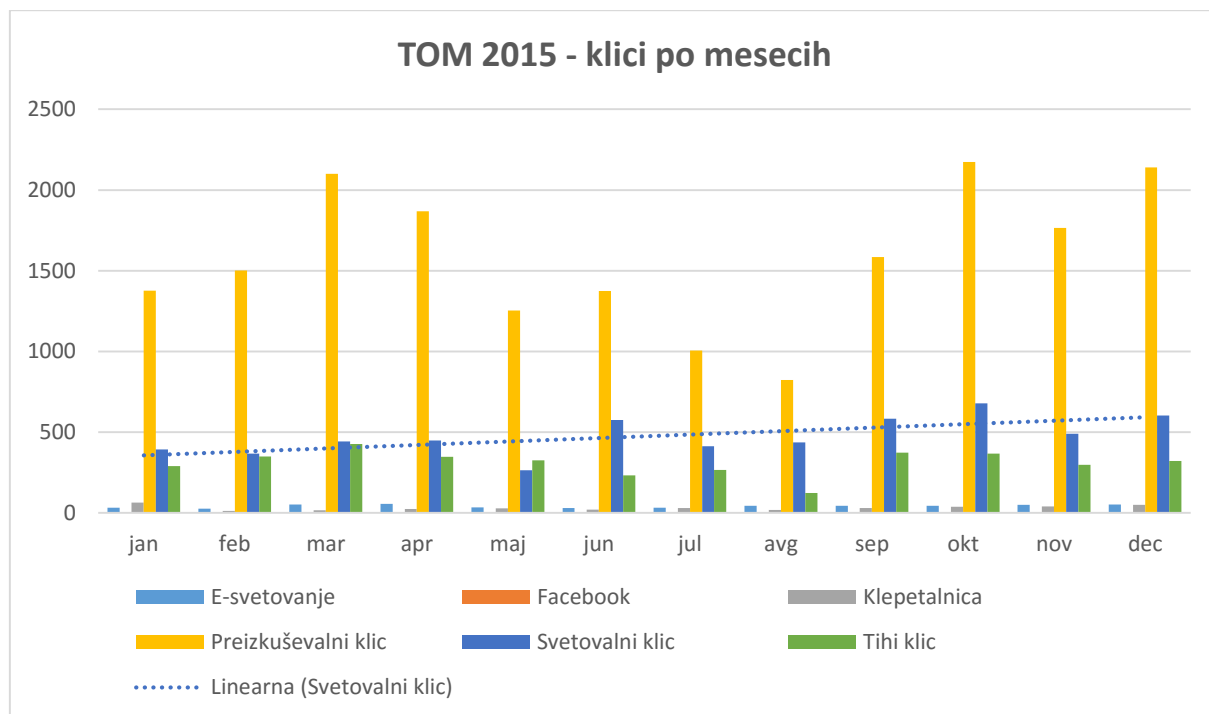
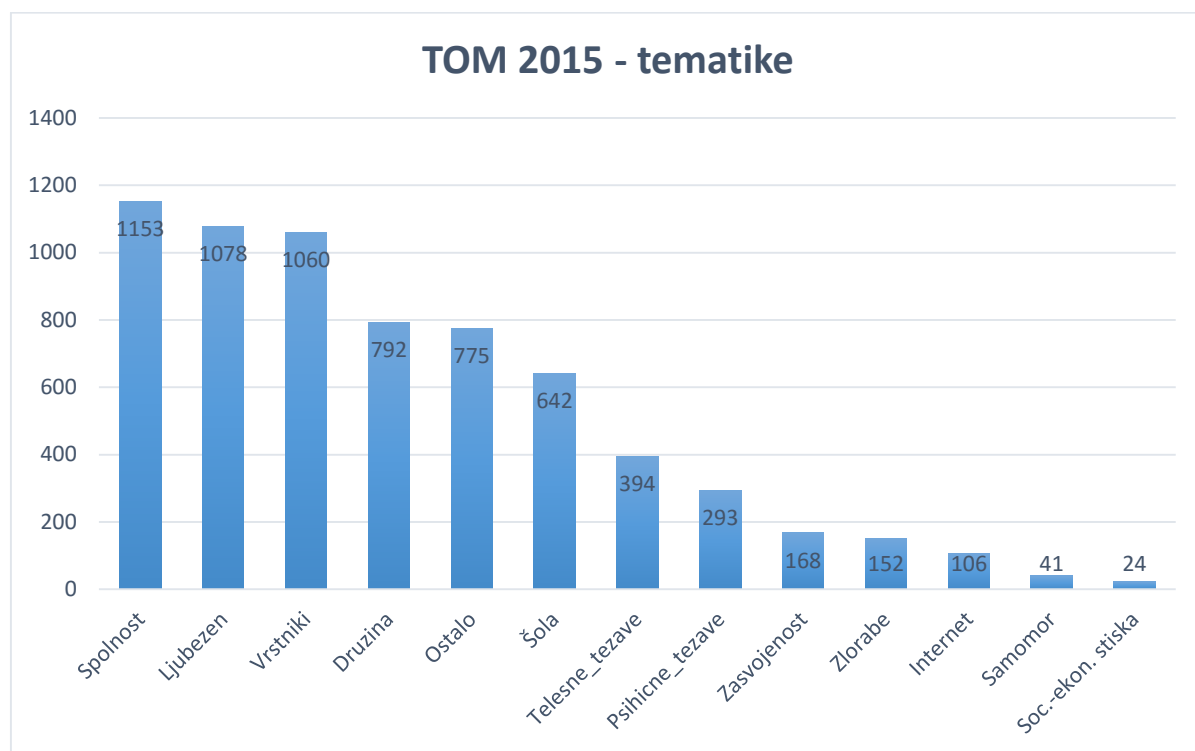
9.6 SODELOVANJE Z DRUGIMI

9. 6. 2015 smo TOM telefon predstavili na stojnici v okviru Festivala prostovoljstva.

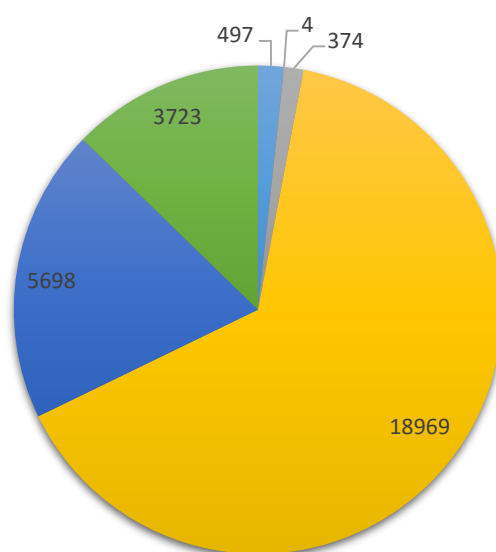
Septembra 2015 smo pripravili nov plakat z naslovom »Težave na netu?« in ga distribuirali na osnovne in srednje šole, CSD-je, knjižnice, zdravstvene domove, mladinske centre in ostala mesta, kjer se zadržujejo mladi.

Sodelovali smo v radijskih in televizijskih oddajah z mladinsko tematiko, ter objavljali prispevke v različnih medijih, skupaj preko 124 objav v medijih.

9.7 GRAFIČNI PRIKAZ



TOM 2015 - vrsta klica/kontakta



■ E-svetovanje ■ Facebook ■ Klepetalnica ■ Preizkuševalni klic ■ Svetovalni klic ■ Tihi klic

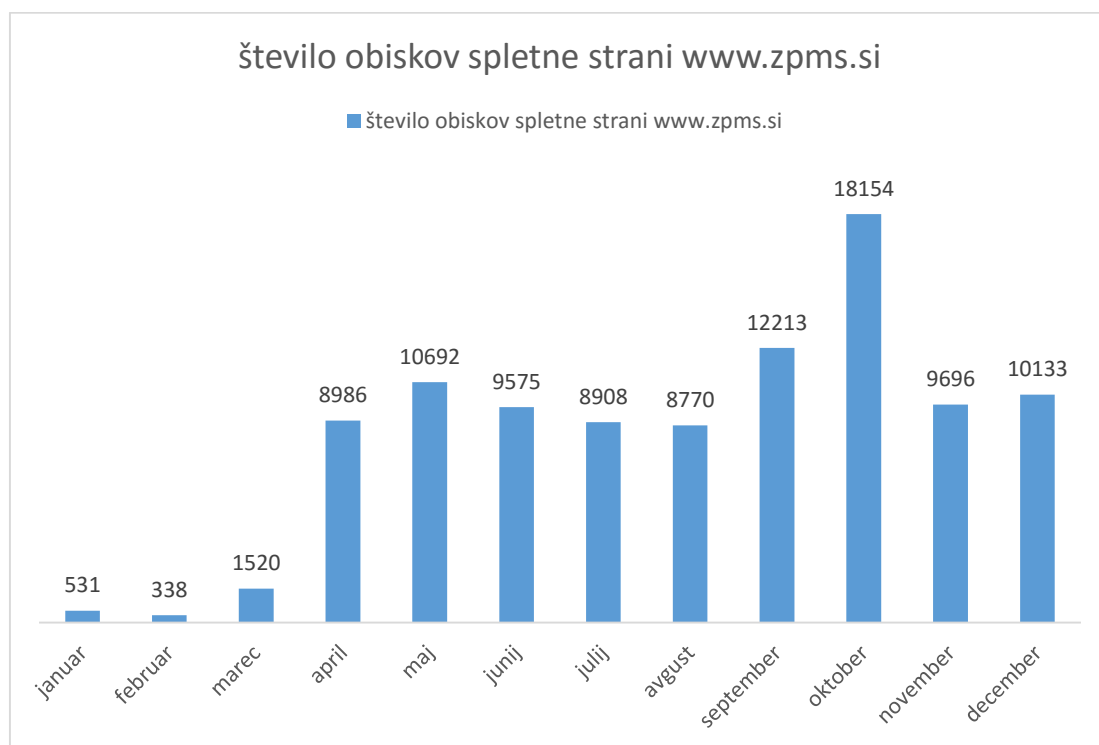
10 ODNOSI Z JAVNOSTMI

- Nova spletna stran ZPMS
- 16 poslanih sporočil za javnost
- Nova lika, predstavnika ZPMS - Zarja in Lukec
- Poslanica ob Tednu otroka® na Facebook strani ZPMS dosegla več kot 118.000 uporabnikov
- Nov TV in radijski oglas za akcijo Pomežik soncu®

10.1 PRENOVLJENA SPLETNA STRAN ZPMS

30. 3. 2015 je zaživela nova spletna stran ZPMS, na spletnem naslovu www.zpms.si. Za prenovo smo se odločili zaradi zastarelega izgleda nekdanje spletne strani in nepreglednosti. Novo spletno stran smo zasnovali po konceptu modernejših in preglednejših spletnih mest. Soočali smo se z izzivom, kako za tako širok krog javnosti, ki nas spremlja zagotoviti informacije na enem mestu, do katerih bodo prišli po čim hitrejši poti. Z novo spletno stranjo smo tudi vsem društvom omogočili, da vpisujejo svoje dogodke, prek posebne aplikacije. Žal smo ugotovili, da društva tega ne sprejemajo kot možnost za promocijo svojih aktivnosti in so na tem področju z zelo redkimi izjemami neaktivni.

Sicer pa je spletna stran dobro sprejeta in obiskana, kot lahko vidite v spodnjem grafu, ki prikazuje število obiskov spletne strani v letu 2015. Po prenovi strani v marcu, se je obisk močno povečal.



10.2 DOBRODOŠLA, ZARJA IN LUKEC

Našo prenovljeno spletno stran in hkrati tudi ZPMS oživljata nova lika deklice in dečka. Od maja do junija smo preko Facebook strani zbirali vaše predloge za njuni imeni. Izmed treh najpogostejše predlaganih imen za deklico (Mija, Zarja, Pikica) in dečka (Gal, Lukec, Tonček) smo preko spletne ankete izbrali deklico Zarjo in dečka Lukca.



10.3 FACEBOOK STRAN

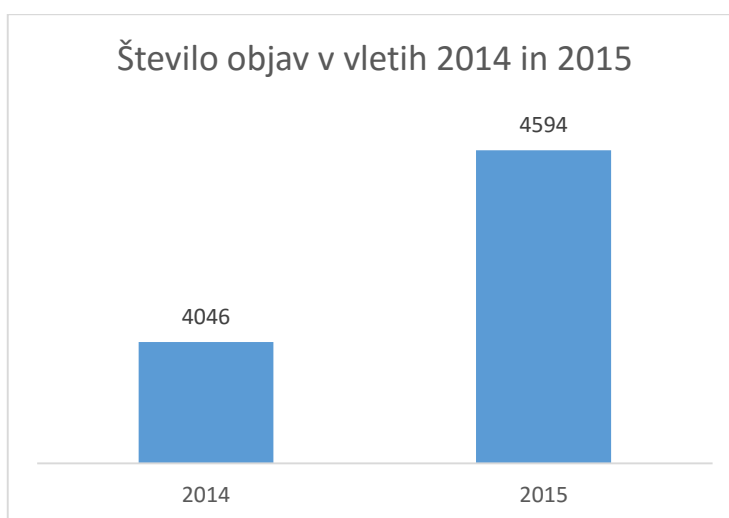
Veliko naših aktivnosti in obveščanja je potekalo tudi prek Facebook strani Zveze prijateljev mladine Slovenije. Največji odziv smo dosegli s poslanico, ob Tednu otroka®. Sicer pa se uporabniki najbolj odzovejo na fotografije, ki jih objavimo iz različnih dogodkov. Veliko posameznikov in družin v stiski nas kontaktira tudi prek zasebnih sporočil, tako da jih potem usmerimo naprej oz. jim posredujemo informacije, kako lahko zaprosijo za pomoč.

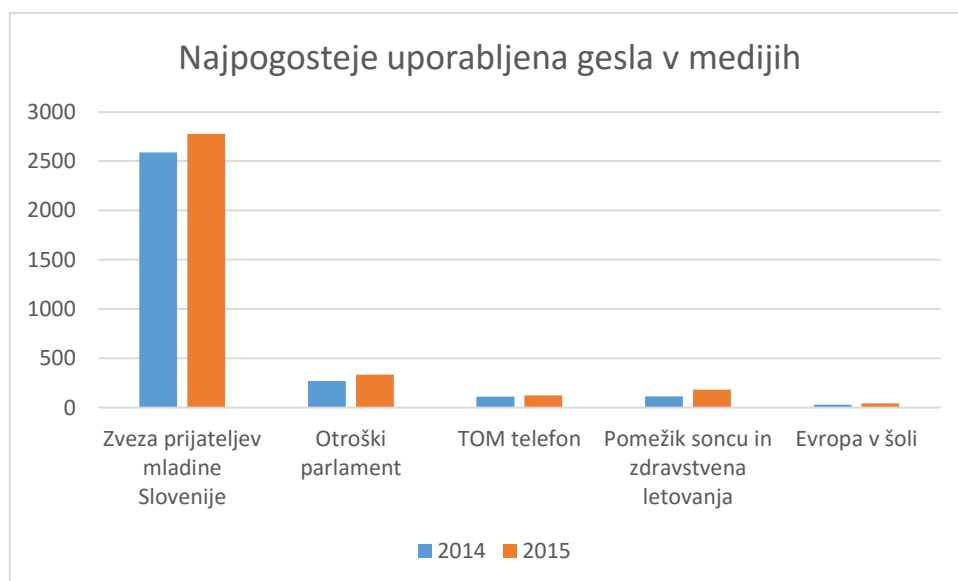
Ob koncu leta že tradicionalno prek Facebook strani podarjamo koledarje ZPMS, ki so bili tudi v letu 2015 – za leto 2016, dobro sprejeti.

10.4 NOVIČKE ZPMS

V letu 2015 smo prenovili in posodobili mesečne novičke ZPMS. V mesecu februarju smo jih pričeli pošiljati tudi preko »dostavljalca«, spletnega orodja za učinkovito pošiljanje elektronske pošte. Mesečno jih pošiljamo na 526 naslovov, dostopne pa so tudi na naši spletni strani www.zpms.si (pod zavihkom E-NOVICE). Upali smo, da jih bomo na ta način približali bralcem, vendar nam statistike branosti kažejo, da si jih mesečno ogleda le dobrih 40 % prejemnikov.

10.5 OBJAVE V MEDIJIH





11 SODELOVANJE IN UDELEŽBA NA DOGODKIH

11.1 MEDNARODNO SODELOVANJE

V letu 2015 smo naredili velik korak prav na mednarodnem sodelovanju, ki je bil eden od ciljev naše organizacije. Zveza prijateljev mladine Slovenije je postala polnopravni član Eurochilda, ZIPOM pa pridružen član, ZIPOM je postal tudi nacionalni predstavnik slovenske mreže nevladnih organizacij s področja otrokovih pravic, TOM telefon je od leta 2003 polnopravni član Child Helpline International in ZPMS je tudi pridružen član organizacije EACH (European Association for Children in Hospital).

V letu 2015 smo tako sodelovali in bili prisotni:

- Eurochild: National Partner Network Meeting, Bratislava, 25. 3. – 26. 3. 2015 (Sara Geiger Smole)
- Eurochild: Generalna skupščin in »policy forum«, Bruselj, 23. 4. – 24. 4. 2015 (Sara Geiger Smole)
- Eurochild: National Partner Network Meeting, Amsterdam, 19. 9. – 21. 9. 2015 (Sara Geiger Smole)
- Konferenca v Splitu: Otrok, igra, ustvarjalnost. 24. 9. – 25. 9. 2015 (Majda Struc, Nace Breitenberger)
- Obeležitev 10 let delovanja dječije linije SOS Nadel: Beograd, 6.10.2015 (Breda Krašna, Zdenka Švaljek)
- Evropski regionalni posvet otroških telefonov, v Strasbourgu, v organizaciji Child Helpline International, 9-10. 11. 2015 (dr. Albert Mrgole)
- Obeležitev 65 let delovanja Saveza DND Hrvatske, Zagreb, 10. 11. 2015 (Uroš Brezovšek, Petra Zega, Tadeja Dobaj)
- Insafe meeting v Pragi od 27. do 28. 5. 2015 (Mateja Strašek)
- Insafe meeting v Varšavi od 8. do 10. 12. 2015 (Mateja Strašek in Sabina Kotar Roglič).

11.2 UDELEŽBA NA DRUGIH DOGODKIH

Preko celega leta smo se udeleževali tudi drugih dogodkov, ki se vsebinsko povezujejo z našimi programi in usmeritvami.

DOGODEK	NASLOV	LOKACIJA	TERMIN
Predstavitev knjige dr. Jasne Murgel	Vodnik po pravicah otrok s posebnimi potrebami	DZ	7.1.2015
Novinarska konferenca Nivea	Podari modro srce	Kavarna Slamič	15.1.2015
Okrogla miza Moč besed	Predstavitev raziskave o sovražnem govoru in nadlegovanju na spletu	FDV	22.1.2015
6. Slovenski razvojni dnevi - okrogla miza	10 let mednar. razvojnega sodelovanja RS - kako naprej?	Mestni muzej	23.1.2015
Dogodek pri predsedniku RS	Konferenca Slovenija 2030 - Spremembe za učinkovito soc. državo	velika dvorana PR	21.4.2015
Nacionalna konferenca o prostovoljstvu	Prvi koraki do strategija razvoja NVO	Gospod. razstavišče	21.4.2015
FDV zaposlitveni most	Zaposlitveni most	FDV	23.4.2015
Srečanje z vodjo Sektorja za človekove pravice na MZZ	Srečanje z vodjo Sektorja za človekove pravice na MZZ	MZZ Ljubljana	4.6.2015
Veseli dan prostovoljstva	Predstavitev prostovoljskih organizacij	Prešernov trg	9.6.2015
Podpis sporazuma	Podpis sporazuma o odpisu dolgov najrevnejšim	Križanke	20.6.2015
Odpis dolgov - podpis sporazuma	Podpis sporazuma	Križanke, Ljubljana	20.7.2015
Srečanje zunanjega ministra z nevladnimi organizacijami	Redno letno srečanje z ministrom za zunanje zadeve	MZZ Ljubljana	11.8.2015
5. kongres slovenskih humanitarnih organizacij	Meje humanitarnosti v socialni državi	Ptuj	19.8.2015
Novinarska konferenca Lekov ŽivŽav	Neresna olimpiada	Maribor	28.8.2015
Dan nevladnih organizacij (MISSS)	Tech Soup - donacije licenčne programske opreme	Knjižnica O. Ž.	31.8.2015
Posvet Zdravniške zbornice	Nasilje v družini	Ljubljana	15.9.2015
Konferenca	Uvodna konferenca: nasilje v družini je tudi javnozdravstveni problem	Zdravniška zbornica	15.9.2015
Okrogla miza z EU poslanci	Razprava o razvojnih izzivih	Hiša EU	18.9.2015
DPM Šmarje - Sap	40 let delovanja društva	Šmarje Sap	10.10.2015
Otvoritev prvega stanovanja za deložirane družine	Otvoritev prvega stanovanja za deložirane družine	Celje	22.10.2015
Sejem Narava - zdravje	Sejem Narava - zdravje	Gospod. razstavišče	5.11.2015

Obležitev evr. dneva proti spolnim zlorabam otrok	Konferenca Spolne zlorabe ne smejo ostati tabu	DZ	11.11.2015
Kongres NFHOS	Kongres prostovoljstva	Gospod. razstavišče	27.11.2015
Seja Sveta Vlade RS za mladino	Predstavitev delovanja otroškega parlamenta	Brdo pri Kranju	4.12.2015
Sprejem pri predsedniku RS	Sprejem za MEPI udeležence oz. "zlatnike"	Brdo pri Kranju	5.12.2015
Mednarodni dan človekovih pravic	Sprejem pri varuhinji človekovih pravic	Brdo pri Kranju	10.12.2015
20 let Pošte Slovenije	Novinarska konferenca 20 dobrih novic za 20 družin	Pošta Slovenije	10.12.2015

12 ZAKLJUČEK

12.1 PREDSTAVITEV SKUPNIH SLUŽB ZPMS

Na ZPMS je bilo na dan 31.12.2015 zaposlenih 10 oseb. Od tega so bile zaposlene 4 osebe za določen čas in 6 oseb za nedoločen čas. Dve osebi smo imeli zaposleni za določen čas od 14.9. do 31.12.2015 preko javnih del za področje TOM telefona. Struktura zaposlenih po stopnji izobrazbe je bila: 2 zaposleni V stopnja, po 1 zaposlena VI in VII/1 ter šest zaposlenih VII/2. Nobena zaposlena se ni upokojila. 30. 8. 2015 je eni delavki prenehalo delovno razmerje, zato smo s 1. 9. 2015 zaposlili novo sodelavko. Del sredstev za novo zaposlitev nam je kril Zavod RS za zaposlovanje preko razpisa »Iz faksa takoj praksa«.

V okviru delovnih obveznosti so se zaposlene udeleževale izobraževanj, kjer so nadgrajevale svoja znanja in kompetence. Udeležile so se naslednjih izobraževanj:

	NASLOV IZOBRAŽEVANJA	LOKACIJA
Anja Vilotič	Delavnice: Pridobivanje sredstev in uspešno pisanje projektnih prijav	Ljubljana (CNVOS)
Anja Vilotič	Dan spletnega anketiranja: 1-ka	Ljubljana (FDV)
Anja Vilotič	Spletna pošta - dostavljalec	Ljubljana (Klaro)
Breda Krašna	Mentorstvo pri praksi bolonjskega študija	Ljubljana (FU)
Breda Krašna	ABC - pravo	Ljubljana (CNVOS)
Iris Furlan	Standard kakovosti NVO	Ljubljana (CNVOS)
Petra Zega	Izobraževanje za neformalne založnike	Ljubljana (NUK)
Petra Zega	Mentorstvo pri praksi bolonjskega študija	Ljubljana (FU)
Petra Zega	Usposabljanje Adobe InDesign	Ljubljana (Simbioza)
Petra Zega	Tečaj za mentorje - Mepi	Ljubljana (Mepi)
Petra Zega	Spletna pošta - dostavljalec	Ljubljana (Klaro)
Sabina Kotar Roglič	Click for support - NIJZ	Maribor (NIJZ)
Sabina Kotar Roglič	Dan spletnega anketiranja: 1-ka	Ljubljana (FDV)
Sabina Kotar Roglič	Spletna pošta - dostavljalec	Ljubljana (Klaro)
Sara Geiger Smole	Trženje poslanstva	Ljubljana (CNVOS)
Sara Geiger Smole	Prenos javnih pooblastil na NVO sektor	Ljubljana (MJU)
Zdenka Premoša	Delavnice: Pridobivanje sredstev in uspešno pisanje projektnih prijav	Ljubljana (CNVOS)
Zdenka Premoša	ABC donacij in sponzorstev	Ljubljana (CNVOS)
Zdenka Premoša	Spletna pošta - dostavljalec	Ljubljana (Klaro)
Zdenka Švaljek	Mentorstvo pri praksi bolonjskega študija	Ljubljana (FU)
Zdenka Švaljek	Standard kakovosti NVO	Ljubljana (CNVOS)
Zdenka Švaljek	Click for support - NIJZ	Maribor (NIJZ)
Zdenka Švaljek	E-zlorabe	Ljubljana (FDV)
Zdenka Švaljek	Dan spletnega anketiranja: 1-ka	Ljubljana (FDV)
Zdenka Švaljek	Spletna pošta - dostavljalec	Ljubljana (Klaro)

12.2. OPRAVLJANJE ŠTUDIJSKE PRAKSE

V letu 2015 smo na opravljanje obvezne študijske prakse sprejeli tri študente tretjega letnika Fakultete za upravo in eno študentko tretjega letnika Fakultete za socialno delo. V okviru študijskih obveznosti morajo opraviti tudi delovno prakso v izbrani organizaciji. Študente Fakultete za upravo smo gostili v obsegu 160 ur (marec – maj), študentko Fakultete za socialno delo pa v obsegu 240 ur (april – maj) ter v decembru v obsegu 80 ur.

Študentje so spoznali način delovanja naše organizacije, se vključevali v sprotne aktivnosti in pomagali pri pripravi dogodkov.

Študentje Fakultete za upravo so morali v okviru obvezne študijske prakse pripraviti tudi problemske naloge. Študentje in njihove problemske naloge so bile:

- Sandra Debelak: Hranjenje in varovanje dokumentarnega gradiva (mentorica: Breda Krašna)
- Aleksander Turk: Analiza udeležencev izbrane organizacije (mentorica: Zdenka Švaljek)
- Marija Judež: SWOT analiza (mentorica: Petra Zega).

Mentorica Piki Potočnik s Fakultete za socialno delo je bila Sara Geiger Smole.

12.2 FINANČNO LETNO POROČILO

Skupščina ZPMS je v mesecu marcu sprejela Finančni načrt za leto 2015. V njem je bilo načrtovano, da bo ZPMS imela 598.298,80 € prihodkov in prav toliko odhodkov. V letu 2015 je bilo realizirano 622.365,95 € prihodkov, kar je 104,02 % načrtovanega oz. 120,43 % glede na realizacijo prihodkov v letu 2014. Vseh odhodkov je bilo v tem letu 620.824,42 € ali 103,76 % glede na načrtovane odhodke. ZPMS je poslovala pozitivno, saj je imela 1.541,53 € presežka prihodkov. Glede na planirano porabo so dosegali stroški materiala 65,65 %, stroški storitev 87,16 % in stroški dela 100,00 %.

Glede na podatke iz zbirnega finančnega letnega poročila, ki ga imate v prilogi, ugotavljamo, da je bil Finančni načrt za leto 2015 pripravljen realno.

Več pojasnil je v Letnem finančnem poročilu, ki je sestavni del vsebinskega poročila.

12.3 ZAKLJUČEK

V Program dela ZPMS za leto 2015 so bile zapisane naloge, za katere smo vedeli, da jih lahko ob pričakovanih pogojih tudi uresničimo. Zavedamo se, da konkretne razmere zahtevajo vedno znova dodatne aktivnosti, ki jih v začetku leta 2015 ni bilo mogoče predvideti. Zato smo naše delo v letu 2015 nenehno dopolnjevali s konkretnimi aktivnostmi v povezavi s cilji posameznih programskih in drugih delovnih področij. Žal je bilo avgusta 2015 zaključeno sofinanciranje programa ZIPOM. Država se je namreč odločila, da ne bo več v tolikšni meri sofinancirala delovanje vsebinskih mrež.

ZPMS je leta 2004 ustanovila Ustanovo »Fundacija ZPMS za otroke in družino v Sloveniji«. Ustanova je v mirovanju. Vsa potrebna poročila za leto 2015 so bila oddana do konca februarja 2016.

Ocenjujemo, da smo bili v letu 2015 pri izvedbi zastavljenih ciljev uspešni. Programi in projekti dobro delujejo in jih vsakoletno skušamo nadgrajevati. To bomo počeli tudi v prihodnje, predvsem z novimi prijavi na razpise, ki bodo objavljeni in na ta način skušali pridobiti dodatna sredstva za izvajanje programskih nalog.

Velik korak smo naredili na področju mednarodnega sodelovanja, saj smo v letu 2015 postali polnopravni člani Evropske mreže nevladnih organizacij Eurochild. Ob praznovanju 25 letnice TOM telefona pa smo gostili predstavnike različnih kriznih telefonov iz držav Južnega Balkana.

Tudi v letu 2015 smo pridobili skoraj 600 novih obrazcev za odstop dohodnine. Finančni rezultat te akcije bo viden šele v letu 2016. S svojo dejavnostjo in poslovanjem pa se bomo trudili še naprej ohranjati zaupanje naših uporabnikov, financerjev, donatorjev in javnosti.

Poročilo pripravile:

Generalna sekretarka ZPMS Breda Krašna in strokovne sodelavke Cvetka Bukovnik, Petra Zega, Iris Furlan, Zdenka Švaljek, Sara Geiger Smole, Sabina Kotar Roglič in Anja Vilotič.

Darja Groznik
Predsednica ZPMS